

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 fillér

Nyitóléc ára 40 fillér

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, július 30.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolók: A rendőrség, mint vádlott.
- A honatyák fizetési.
- Anarchia a francia hadseregben.
- Törley József meghalt.
- A berlini gyermekgyilkosság.
- Amirői beszélnék.
- Robbanás egy postarakárban.
- Megbirságot aradi fakereskedő.
- Öngyilkos aradi kasszírón.
- Nagy tűz a temesvári pályaudvaron.
- Beszámoló.
- Tárca: A brettil. Irta: Lengyel Géza.

A rendőrség, mint vádlott.

Arad, július 29.

Akaszttják a hóhért: vizsgálatot vezetnek a rendőrség ellen. A vallatók kerülnek vallatás alá és a bűnök hivatásos kutatóiban keresik a bűnt. A szavakkal tovább játszhatnak: azért indítanak ellenük vizsgálatot, mert ők nem indítottak vizsgálatot; tudniillik ott, a hol kellett volna. Tiltott politizálást, szocialista bűnököt palástolt, süketnek tette magát, a mikor Klopstein királygyilkosokat toborzott.

Kétszer is meggondoljuk, mielőtt a rendőrség védelmére vállalkoznánk. Nemcsak azért, mert ez igen népszerűtlen mesterség, hanem a mi rendőrségünk a valóságban súlyos hibákkal van tele. Nem tudjuk, ha egy igaztalanság ellen megvédjük, nem fogja-e magát mindenben ártatlannak és becsületesnek hinni. De ez nem baj. A bűneiről, ügyefogyottságairól a mint eddig, ezután is alkalmunk lesz szót ejteni s akkor biztosan eloszlik majd a gyanu, mintha mi *rendőrség-pártiak* lennénk. De ebben az esetben nemcsak a rendőrség dolga, de magasabb érdekek is kívánják, hogy a fölfuvott vádak ijesztő hólyagába gombostűt szurjunk.

A vád ez: a rendőrség megengedte, türte, elnézte, megtorlatlanul hagyta, hogy a szocialisták politizáljanak. A rendőrségtől bizonynyal megkövetelhető és meg is követeljük, hogy a munkásszervezetek működését gondos figyelemmel kísérik; a mikor ezek céljaik érdekében a rendbontáshoz, a béke veszélyeztetéséhez, a biztonság megzavarásához nyulnak, a legnagyobb erélyességgel járjanak el. Kötelességük a meg nem engedett és veszélyt jelentő izgatást megakadályozni. Rossz néven vesszük, ha a rendőrség vezetői tulságosan érzékenyek, s csak azért szabódnak valamely fájósabb intézkedéstől, mert félnek, hogy belékerülnek a szocialista ujságoknak *Ársiából* című rovatába s őket basáknak nevezik ki. De azt már nem vesszük tőle rossz néven, hogy tiltott politizálást büntetlenül hagyott.

Szeretnők, ha nekünk, akik meglehe-

tősen sokat bajlódunk a politikával, valaki megmagyarázná és megtámadhatatlanul körülírná, hogy mi az a politika. Nem hisszük, hogy ez sikerülne. Mert a mi ma nem politika, holnap már az lehet. Ma még csak társadalmi óhaj, holnap az országgyűlésen interpellálnak főfele, vagy egy miniszter programjába veszi: már politika. Tegnap politika volt: égette a lelkeket, viharokat kavart az utcán, népgyűléseken; — holnap más ügy jön helyébe, s az előbbi a közigazgatás száraz reszortjába süpped. Az igazságszolgáltatásnak legképtelenebb aktái azok az ítéletek, amelyekben kaució nélkül szükkölködő lapokra birságot huznak a politizálásért. Az egyik azt tartja: a politizálás az, ha valaki a politikai események felől egyéni *véleményt* formál. A másik ellenben megállapítja, hogy az is politika, ha valaki a politikában történeteket elmondja. Meg tudja valaki mondani, hogy az önálló vámterület mikor politika, s mikor gazdasági kérdés? Hogy az iskolák államosítása mikor politika és mikor csak tanügyi probléma? És a mikor ilyen nehéz megszabni, mi a politika, me nyivel nehezebb azt megállapítani, hogy mi a tiltott politizálás?

A Munkás-Otthonban szakegyesületek székelték, amelyek alapszabályai egyenesen kizárják a politizálást. Ez igaz. De lehetne, különösen Magyarországon, helyet jelölni, ahol nem politizálnak? Az asztaltársaságokban, az egyesületekben, amelyek gyűléseiről minisztereket üdvözölnék, nem politizálnak? Ha a rendőrség a szakegyesületek egyéb mulasztásait és vétségeit kellő szigorúsággal üldözte, az nem baj, hogy a politizálás miatt békét hagyott nekik.

De legyen akármin a dolog. Büntetés meg akármilyen zordul a rendőrséget; vonják meg még tíz évre a rendőrtisztektől az uniformis viselésének jogát, a legénység pedig fölváltva kapjon kurtavasat, — mi főként két szempontot akarunk kiemelni, amikor a politizálásnak mindenáron való üldözése ellen állást foglalunk.

A szabadon lefolyó ár sohase olyan veszedelmes, mint a melyet zsilipekkel uton-utfélen visszafojtanak. Az a politikai frázis, amely valamely szocialista szónok ajkáról szabadjára került, nem árt annyit, mint az a frázis, amelyet nem szabad elmondani. Nem tartunk minden agitációt ártalmatlannak; de az a politizálás, amely a Munkás-Otthonban hánytorgatja az ország dolgait, semmi esetre se lehet roppantul veszedelmes. És akkor, amikor a rendőrség a maga szükséges intézkedéseivel, közbelépéseivel ugyis gyakran kény-

telen a munkástömegek indulatait fölzavarni, — ne kívánjuk a rendőrségtől, hogy ezt apró ügyekért, műkedvelő politikusok elszólásaiért is megtegye? A hatalmát éreztesse, ahol kell; de ne fitogtassa, ahol nem okvetlenül szükséges azt használni.

A másik körülmény nemcsak a szocialisták dolga — amely különben nem esik másféle megítélés alá, mint a magunk érdekei — de a miénk is. A rendőrség ma még a miénk, — és ma is megesik, hogy a felsőbb hatalom, a mi érdekeink ellenére vezényelheti. A rendőrséget pedig államosíthatjuk; mi magunk akarjuk, hogy úgy legyen. Akkor aztán egyáltalán nem rendelkezhetünk vele. És jöhet újra idő — legalább a politika élén állók bizonygatják és emlegetik folyvást a lehetőségét — hogy az államhatalom képviselői újra szembe kerülnek a nemzet közvéleményével, amint a darabont esztendőben, s az államhatalom képviselői akkor teljesen kezükben tartják a rendőrséget. Hát ezért az eshetőségért se szoktassuk a rendőrséget arra, hogy tiltott politizálást szaglásszon és üldözzön; ne csináljunk mi precedenst arra, hogy a rendőrségnek fő hivatása, hogy a tilos és megengedett politizálás között disztingváljon, s a mit ő, akár a maga esztétől, akár felsőbb parancsra, tilosnak talál, azt beléfojtsa az emberekbe. Mert ilyenkor a rendőrtiszt rögtönítelő bíró, amely a szó-lásszabadság fölött rendelkezik.

No és hogy a félbemaradt Blanquinak, a leomló haju Klopsteinnak elnézte a király-gyilkosságra való bujtogatást! Lehet, hogy a rendőrség csakugyan becézte a rettenetes Ernőt; de ez esetben aligha kellett volna neki a reá szakadt pörök miatt megszökni. S ha az izgatás értékét és súlyát annak hatása szabja meg, akkor a Klopstein izgatása egyszerű kofa-beszéd volt. Hát támadt-e Aradon valakiben is merénylő szándék? A megszökött párttitkárt különben is az szédítette meg s tette elbizottá, hogy olyan rettenetesnek tartották; mi lett volna, ha már ő felsége életét is féltették volna tőle!

Senkise vitathatja el, hogy az aradi rendőrségre az összegabalyodott munkásharcok, kizárások és sztrájkok ideje alatt súlyos feladat nehezült. Nem mondjuk, hogy mindenben céltudatosan jól járt el, még az ellenkezőjét is megengedjük. De ha ilyen időkben csak azt az egy hibát követte el, hogy a politizálást eléggé nem fojtotta el, akkor ez a legszebb elismerő oklevél a számára. És ha ezt büntetendő hibának vesszük, az egyszerű okvetlenkedés.

Kérjük tehát, tessék a rendőrséget ezen vád alól fölmenteni. De hamar, mert azután lesznek nekünk vádjaink, panaszaink a rendőrség ellen, a melyekért már igazán felelős, s a melyekért számolnia kell.

A honatyák fizetései.

Mennyiért szolgálják az országokat?

Olaszországban nincs díjazás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29

Az új osztrák képviselőházban szóba került a képviselők fizetésének reformja. Ebből az alkalomból a bécsi lapok összeállították azokat az illetményeket, melyeket a különböző államokban a népképviselők élveznek.

Ausztriában a képviselők 20 korona napi díjat és 2 korona 64 fillér utiköltség megtérítést kapnak választókerületük központjának Bécsből való távolságának minden miria méterje után.

Magyarországban 4800 korona évi fizetést és 1600 korona lakbért, tehát összesen 6400 koronát kapnak.

Angolországban a tizenhetedik századig az alsóház tagjai kaptak diétákat, melyeket azonban nem az államkincstár, hanem a választók fizettek. Ezóta azonban megszűntek a napidíjak. Nem függesztették föl egyenesen a napidíjakat, csak kijöttek a divatból, úgy hogy több angol publicista a régi szokás alapján ma is azt követeli, hogy a napidíjakat fizessék a képviselőknek. De tényleg most az angol képviselők nem kapnak napidíjakat.

Franciaországban különböző időkben különbözők voltak a szokások. A császárság alatt a képviselők és szenátorok 12.500 frank évi fizetést kaptak. A köztársaság ezt a fizetést 9000 frankra szállította le és csak az utolsó időben emelték a fizetést ismét 16.000 frankra.

Németországban egészen a múlt évig a birodalmi gyűlés tagjai nem kaptak fizetést. Tavaly 3000 márkát szavaztak meg nekik, me-

lyet hat részletben fizetnek ki. Minden napért, melyet a képviselő a birodalmi gyűlés üléséről elmulaszt, 20 márkát vonnak le. Ezenkívül a képviselők az összes német vonatokra szabadjegyet kapnak.

A svájci nemzettanács tagjai 20 frank napidíjat és az utiköltségek megtérítését kapják.

Belgiumban a képviselők 4000 frank fizetést, Svédországban az alsóház tagjai 1200 korona fizetést, Norvégiában 12 korona napidíjat, Dániában 6 korona napidíjat és az Egyesült-Államokban 5000 dollár, vagyis mintegy 25000 korona évi fizetést kapnak.

Anarchia

a francia hadseregben.

Katonák és sztrájkolók véres harca.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 29.

Az utóbbi hónapokban egyre szaporodnak azok a jelenségek, amelyek a francia hadseregben lappangó anarchiára mutatnak. Mind több katonatiszt és csapat tagadja meg főjebbvalóinak az engedelmességet és egyre-másra indulnak meg a hadbírói vizsgálatok.

A délfranciaországi események kisebb méretekben megismétlődnek az egész országban és a sztrájkolók s a megrendszabályozásukra kiküldött katonák között gyakoriak az emberáldozatokkal járó véres harcok.

A legújabb franciaországi eseményekről az alábbi távirati tudósítás számol be:

Saint Dé (Vogezek kerü et), július 29. Raoul Etape közelében komoly incidensek történtek.

Mintegy 1100 sztrájkoló épész Dával fele vult, hogy ottan a papirgyárak szervezett munkásaival együtt tüntetést rendezzenek. A rendőrség azonban meg akarta akadályozni a sztrájkolókat ezen szándékuk keresztülvitelében, a miért is verekedés támadt, mely alkalommal egy csendőrszázados súlyosan megsebesült és több lovascsendőr lebukott lováról. A sztrájkolók fenyegető magatartása következtében a csendőrök és rendőrök kivont karddal indultak a tömeg ellen, amely torlaszokat emelt. Nagy az izgatottság. A helyszínére katonaság indult.

Páris, július 29. A Raoul-etapel összeütkezés alkalmával hét vaddászkatona, közöttük két tiszt, súlyosan megsebesült. Egy csendőrszázadost a tüntetők körülfojtak és súlyosan megsebesítették. A segítségre siető csendőröket ködökkel és revolverlövésekkel fogadták, mire a csendőrök is lőttek. Egy sztrájkoló halálosan, egy másik súlyosan megsebesült. Ezen kívül 10 sztrájkoló és négy csendőr sebesült meg. A csendőrök csak akkor nyultak fegyverükhöz, amikor a tömeg a feloszlásra vonatkozó felhívásnak nem tett eleget.

Páris, július 29. A perpignani zendülésről a következő újabb jelentések érkeznek: Az 53. gyalogezredet, melynek állandó tartózkodási helye Tarbes, a délfranciaországi rendzavarások idején Perpignanba küldötték és a legújabb rendelkezések szerint állandóan ott kellett volna maradnia az ezrednek. Jollan ezredes több parlamenti tag segítségével arra akarta bírni a hadügyminisztert, hogy ezen elhatározását megmássa. Az ezredet ezért 30 napi fogsággal büntették. Az ezred katonasága körében az ezredes megbüntetése nagy izgatottságot okozott, amiért is 25-én este 300 katona a kaszárnya udvarán zajongva kijelentette, hogy az ezred áthelyezése csak akkor történhetik meg, ha az intézkedés jogosult és indokolt, miért is elhatározták, hogy az éjjeli vonattal visszatérnek Tarbesbe. A kúrósök jelt adtak és néhány perc múlva az ezred készen állott az indulásra. A tisztek értesülvén az eseményekről, figyelmeztették a katonákat meggondolatlan cselekedetük következményeire és fáradozásuknak végül sikerült a katonákat megnyugtanni és visszatérésre bírni. A miniszter Bertran tábornokot, a 35. hadosztály parancsnokát megbízta a vizsgálat indításával.

Páris, július 29. Piquart hadügyminiszter utasította Bertran tábornokot, hogy az 53. gyalogezrednél történt incidens alkalmából indítson vizsgálatot. A chalonsi incidens ügyében vizsgálat indult.

Perpignan, július 29. Az 53. gyalogezred legénységét izgatottá tette az a körülmény, hogy az ezredet továbbra is Perpignanban hagyják. A katonák közül többen rá akarták beszélni bajtársaikat, hogy térjenek vissza Tarbesbe, volt állomáshelyükre. A szolgálattelvő tisztek azonban csakhamar sikerült minden nagyobb nehézség nélkül a rendet helyreállítani.

A brettli.

Írta: Lengyel Géza.

Üres udvaron, a sarokban ült az apa, meg a fia. Szomorúan néztek feljűk a fehér asztalok. Pincérek bágyadtan ügögték törökendővel a semmit. Már nem figyeltek a neszekre, kilenc óra volt és a szép nyári estében a fás, hűs udvar kérielhetetlenül üres.

Az öreg a régi jó időről beszélt a fiának. A „Szarvas” fénykoráról. A megyebálokról és a futtatásokat befejező rengeteg murikról. A lakásból kijött a szobalány és pipát tett az öreg vendéglős elé. Körülnézett Aszalai bácsi és nem tudta hirtelen: örüljön-e, mert nincs itt senki, lehet füstölni, avagy buslakodjék a nagy elhagyatottság miatt. Végre a pipaért nyult és — régi jó időkben maradt szokás — megcsipte a szobalány gömbölyű, vörös karját. A fiu befelé sandított, nem néz ki az asszony, a felesége, aztán ő is csipett egyet a lányon.

— Jóska fiam — szólt az öreg — így nem lehet megélni. Junius van, meleg, szép idő jár, itt ez a nagy, hűs kert és üres. Orfeumot hozunk, Jóska. Ott a kőkerítésnél szinpadot csinálunk és az ablakfülkékben szeparékat. Felmegy Pestre, szétnézel a kávéházakban, hozol egy kómikust, hozol díjbirkózókat és hozol művésznőket. Főkép művészcsokeket hozol, Jóska. A díjbirkózók akár őszig eldíjbirkózhatnak, de a művésznőket válogatni kell. Hol sárga hajuak fe-

hér kalappal, hol feketék piros kalppal. Vigyázol rájuk, elviszed a hírüket. Ez neked való mesterség. Legalább nem ijeszted itt a vendégeket az ostobaságaidal, meg békét hagysz a cselédeknek. Még vén vagy már, gondold a feleségedre, meg a két gyerekedre.

Ennél a pontnál Jóska egyéb alkalmakkor epésen vágott volna vissza, tanúságul híván az öreg Aszalai közmert mulját. Hanem most hallgatott. Hallgatta tágra nyitott szemekkel az apja tervét és másnap már Budapes-en volt.

Az öreg ideája bevált. Egy hét múlva egy kétségbeesetten lehagolt zongora egy hegedű, egy cinányér és egy nagy dob kíséretében igyekezett zenei élvezetet szerezni az udvar egyre növekvő közönségének. A zenei élvezet begéztésül szolgált lenge szoknyák és övig kivágott derekak bódító mozdulataihoz. Az udvar valóban bódult. Ömlött a taps, meg a pénz. A bejáratól pedig mohón, lázasan leste a brettli minden nőjének minden mozdulatát Jóska.

Az apja jól övendölte meg. Ez a mesterség neki való volt. Jóska, aki hideg nyugalommal vette tudomásul a sorscsapásokat és a szakácsnéváltások izgalma, aki tizenötféle mesterséget hagyott abba, mig hazajött az apjához lógósnak, Jóska kihuzta magát, megváltozott, élénken járt-kelt, csodálatra ragadta az ismerőseit.

Jóska melegen érdeklődött a nyári bűvész mutatványainak minden részlete iránt. Izgatot-

tan tárgyalta a birkózások esélyeit és a kómi-kusban drámai talentumot fedezett fel. És színtatosan, csodálatlaltal, lelkesülten beszélt a társulat gyöngyeiről, a nőkről. A szőke angolokról époly melegen emlékezett meg, mint a Dob utca barna szülőtteiről. Lebilincselő intimitásokat tudott a molett táncosnő magánéletéből és ellátta pletykákkal a habiüket. Mig csak meg nem kezdődött a kisasszonyok száma. Akkor leült a pénztár mellé és figyelt. A szeméi kimeredtek, a szája hangtalanul mozgott, estéről estére nem lankadó érdeklődéssel hallgatta Jóska a recsegő dalokat és nézte a sokat ígérő vonalakban huzódó lábikrákat.

Nem, nem voltak ridegek e nők, sem keményszívűek. A szerződésüknek üzleti és művészeti részét egyforma buzgalommal bonyolította le Jóska és amikor az első napok elfogultsága elmúlt, növekvő gyönyörűséggel válogatott a sok csipkébe, lengő kalapba és olcsó parfümbe burkolt szononett között. Jóska indiszkrét kérdéseit és egyre bátorodó, még indiszkrétebb mozdulatait a nyári művészet szerény papnői odaadással türték. Itt nem voltak kockázatos vállalkozásai Jóskának. A szobalányok, a szakácsnők és más sűrűn változó ideáljai nyugtalan vérenek azelőtt gyakran részesítették gondosan eltitkolt, de felre nem érthető pofonokban is. E nők ellenben minden ridegség nélkül szendén omlottak a keblére. Jóska egy bihetetlenül változatos, forró nyarat

Törley József meghalt.

Egy végzetes operáció.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29.

Ösztendéből táviratozzák, hogy Törley József, a dús gazdag pezsgőgyáros ma reggel ott meghalt.

Törley néhány nappal ezelőtt Varró Indár dr. orvos társaságában utazott a világhírű fürdőbe. Már régebben gyengélkedett, s betegsége az éjszakai tenger partján sem fordult jobbra. Régi bélbajához most hirtelen támadt vakbélgyulladás járult, mely oly veszedelmessé vált, hogy tegnap délelőtt orvosai konziliumot tartottak, s a műtétet halaszthatatlannak jelentették ki. Még tegnap délután meg is operálták a nagy beteget, de hiába: Törley ma reggel, isszonyu kínok között meghalt.

A gyászos hírről Varró Indár Törley egyik közeli rokonát, Agorasztó Miklós miniszteri titkárt táviratilag értesítette. Agorasztó a telegramm vétele után azonnal kiutazott az elhunyt özvegyéhez, Sacelláry Irénhez Budafokra és a legnagyobb kimérettel adta tudtára a váratlan katasztrófát.

Az esti órákban Agorasztó megjelent az Országos Kaszinóban is, amelynek Törley tagja volt és kitűzette a gyászlobogót.

Az elhunytat nagy és előkelő rokonság gyászolja. Sacelláry György volt országgyűlési képviselő és Sacelláry Mihály nyugalmazott miniszteri tanácsos, a Demokrata Kör volt elnöke, a sógorai voltak.

Törley min pezsgőgyáros régóta európai hírnévre tett szert. Néhány évvel ezelőtt, amikor a vendéglősök országos kongresszust tartottak Budapesten, az elhunyt Budafokon vendégeül látta a kongresszus összes tagjait, akiket olyan pazarul megvendégt, hogy estélyéről az ország határain túl is sokat beszéltek az emberek.

Néhány hónappal ezelőtt ünnepelte meg pezsgőgyárának huszonöt éves jubileumát. A jubileumból kifolyólag afférje, a pincérekkel, támadt akik hetekig bojkottálták a gyártmányait.

Három évvel ezelőtt Horváth Mihályval, a Löwenstein-cég tulajdonosával volt afférje a löversenytéren, s az ügyet pisztolypárbajjal intézték el.

Törley a legutóbbi általános képviselőválasztások alkalmával a s abadka első kerületben, szabadelvű programmal, képviselőjelöltnek is föllépett, de Mukits Simon függetlenségi jelölt megbuktatta.

Az elhunyt pezsgőgyáros, a beavatottak szerint, több mint *nyolc millió koronát* hagyott a feleségére. Gyermekei nem voltak.

Holttestének haza szállítása iránt már ma megtették a szükséges lépéseket.

A berlini gyermekgyilkosság.

Egy örült rémtette.

Tömeges letartóztatás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29.

Az egész német fővárost leírhatatlan pánikba ejtette az a borzalmas örült tett, amely szombaton játszódott le Berlin északi részében. Amint már röviden megírtuk, egy ismeretlen férfi késsel három kis gyermekleányt halálosan megsebzett és áldozatait ott hagyva, nyomtalanul eltűnt.

Az ismeretlen gyilkos délután háromnegyed 2 órakor kezdte meg rettenetes munkáját. A Prenzlauer-Alleeban a játszózó gyermekek közül Knespl Ellát elcsalta, hogy ad neki egy garast, ha megmutatja neki, hol lakik Schultze. A gyermek elindult vele abba a házba, amelyben atyjának van szivarboltja. Mikor a kapualjba léptek, az ismeretlen férfi egy hegyes késsel, a melyről utólagosan kiderült, hogy egy olló félpengéje volt a gyermek hasába döfött. A döfés nem volt, halálos, de a gyilkos nem folytathatta munkáját, mert a gyermek sikoltására egy cselédleány rohant elő. A gyilkos tehát gyorsan elmenekült.

A Hainersdorferstrassera ment innen, ahol néhány perc múlva elkövete a második gyermekgyilkosságot. Itt egy csapat apró gyermek játszózott vidám zajjal, amikor a körülbelül 25 évesnek látszó férfi köztük termett és a 3 éves Senst Bertát, egy borbélynak a leánykáját a kapualjba csalta. Előbb betapasztotta a gyermek száját, hogy ne visithasson, aztán késével háromszor a hasába döfött, úgy hogy a belek kifordultak.

A tettes innen is elmenekült és a Ryke-

strassera ment. Itt a 2. számú ház előtt Frau-witz gyári munkás négy és fél éves leánykáját késével előbb szíven döfte, aztán a tüdejét sebezte meg. A gyermek röviddel ezután meghalt, anélkül, hogy a házban valaki észrevette volna a gyilkosságot. Csak később találtak rá a házbeliek a kis holttestemre.

A gyilkosnak még mindig nem tudtak a nyomára jutni, bárha a rendőrség az összes elmeógyógyintézeteket fölkereste, mert biztosra vehető, hogy a rémtettet csak örült követhette el. Eddig mintegy ötven gyanús embert tartóztatott le a rendőrség, de anélkül, hogy valamelyikre terhelő bizonyítékot tudott volna kideríteni. A többiek között letartóztatott egy zenész, aki majdhogy a tömeg dühének áldozata nem lett. Ugyanis a zenész egy tizenegy éves leánykát megszólitott és mert a külsője gyanús volt, a tömeg őt tartotta a gyilkosnak és meg akarta lincselni.

A két életben maradt áldozat a kórházban fekszik és a halállal vívódik. Felgyógyulásukhoz nincs remény.

Megbirságot aradi fakereskedő.

Kisebb öl fát árusított.

A goromba hentes büntetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29.

Az aradi rendőrség nemrégiben szigorú vizsgálatot indított a piaci elárulók ellen, hogy a vásárló közönség érdekeit megvédje és elejét vegye azoknak a már-már tarthatatlan állapotoknak a melyek a piacon uralkodtak. A vizsgálat eredménnyel is járt, amennyiben a rendőrség nagymennyiségű hamisított, és élvezhetetlen elelmiszert, továbbá sok hamis mérleget kobzott el és a kihágást elkövetők ellen megindította az eljárást.

A vizsgálat ezenkívül kiterjedt a fűszerüzletek és fakereskedések ellen is. A mérnöki hivatal megbizottja, ifj. *Nachtnebel* Ödön városi mérnök és *Moldován* Ödön rendőrhadnagy nemrégiben vizsgálta meg a faraktárakat. A vizsgálat alkalmával súlyos visszaéléseket fedeztek fel *Bán* Györgynek a hovédhuzárlaktanya mellett levő fakereskedésében. Kiderült ugyanis,

élt át és egész félvilági hadsereg intim titkaival ismerkedett meg.

Mit szólt az asszony, hitese felesége Jóska-nak és kissé elbizott mamája két kócos gyereknek? Mit szólt az öreg, az unokákkal körülött tisztos agg? Az asszony szegény régen halálra epeztette magát az ura alrendű kalandjai miatt. Most megkönnyebbülve lélekzett föl, hogy Jóska hidegen ment el a durvakezü népség mellett és ha már a változatosságról nem tudott lemondani, finom művésznők közt keresett szórakozást. Finom művésznők közt, akiknek festett haját leplezetlen megvetéssel és leplezett irigységgel nézi minden középsorsu polgári nő. Az asszony még belenyugodott a megváltozhatatlanba és szinte boldog volt most, hogy a családi tisztességet ilyen finom fehérnéppel kompromittálta Jóska.

Az öreg azonban dühösen járkált. Hirtelen erkölcsös történetekre terelte át olykor a szót és a bretiliról határozott rosszindulattal emlékezett meg. Haragos érzületét alig csillapította a pénz, amely éppen mint a pezsgő, a művészet révén bőven ömlött. Az öreg lelkiállapotának ezt a megváltozását Jóska leplezetlenül irigységnek mondotta. A morális történetek ellenében tiszteletlen históriákat elevenített fel édesapja multjából és sokszor rajtakapta, amikor az öltözők körül settenkedett.

A telet nagy kínok közt unatkozta át Jóska. Amikor csak lehetett, felrándult Pestre, szervezte a szezon. Sok pénzbe került a szervezés és nagy családi háborúk követték az elszámolást. Tavasz vége felé Jóska egyre lázasabb, egyre türelmellenőbb lett és ahogy a nyár eleje eljött, megnyitotta a kerti mulatót.

Megjöttek az iszákos karmesterek, a züllött kómikusok, a brutális néger és megjöttek a tánc és az ének művésznői. Jóska köztük élt, velük élt, rendezkedett, igazgatott és lázasan nézte az előadásokat. Nőtt a meleg és nőtt a kert publikuma. Huszártisztek és szalmaözvegy férjek hangosan mulatoztak, a társulat női boldogan aratták a dicsőséget. No meg az aranyakat. Esténként izgatott verseny fejlődött ki a művésznőkért, akiknek egyre kevesebb idejük maradt Jóska számára. Előadás után szegény árván és izgatottan ödögött az asztalok között. Minden nő körül három-négy vidám és pénzes férfi. A cigány kétségbeesve nézett szét: hányfelé kellene muzsikálni. A pincérek izzadva szaladgáltak és az öreg intézkedett, hogy a főpincér még néhány üres palackot állítson a kiürített pezsgős-üvegek mellé. Napról-napra nőtt a jövedv és Jóska egyre komorabban járkált. Gyűlölködve nézett végig minden pezsgőző vendéget és a nőket éjjelenként arra intette, hogy szolidabban viselkedjenek. Jóska határozottan féltékeny volt, nem egy nőre, hanem mindre egyaránt és amikor a párok elvonultak a hajnali órákban, mintha a szívét marcangolták volna.

Másnap jeleneteket rendezett a bámuló nők előtt és tehetetlen féltékenységében már a vendégekkel, a pénzes, pezsgős nyári vendégekkel kezdett ki.

Késő éjjeltájban csinos kis botrányok keletkeztek ebből. Jóska bizony megverték néhányszor a bepezsgőzött vendégek. Az öreg további pofonokat ígért neki és az óvatosabb, a szelidebb hajlandóságu vendégek elmaradoztak a sűrűn ismétlődő skandalumok miatt.

Holott a szelid és körültekintő nép zsebében van a pénz, míg a gyorskezü mulatozók a számláról olykor elfelejtkeznek.

A harmadik évben már nem jöttek el a szalmaözvegyek és más törzsvendégek is hiányoztak. Az öreg Aszalai kihajítással fenyegette Jóska-t, de Jóska megnyugodva, nekieléde sűrűgött, forgott és igazgatott. Egyre csendesebb, egyre sivárabb esték jöttek. Pénz semmi, a sok éhes artista pedig követelte a gázsit. Az öreg pénz után futkosott egész nap és bérelengedést kért a várostól. Hajnalban bevetődött olykor néhány megrögzött lump és hangos kurjongatással ijesztett el minden jó lelket.

A zongora keservesen nyikorgott a kopott táncokhoz, a cintányér rekedten szólt és az öreg sárgára, zöldre vált arccal járt, kelt az üres asztalok közt.

Hátul a pénztár mellett ült Jóska és megelégedetten, kimeresztett szemmel bámulta a ványadt produkciókat.

hogy Bán György faterapén az öbe rakott fa nem felel meg a törvényben előírt magasságnak. Az ől magassága tíz centiméterrel alacsonyabb a rendesnél és majdnem ugyanennyivel kisebb a szélessége is. Minden ölből tehát körülbelül 10 köbcentiméter fa hiányzott.

A fakereskedő manipulációjával a legszegényebb néposztályt károsította meg, mert vevői kizárólag ebből a néposztályból kerültek ki és a túl magas árak mellett a szegényebb néposztály anyagi áldozatait a fakészlet beszerzésénél még fokozta.

A vizsgálatot vezető közegek az esetet jegyzőkönyvbe foglalták s minthogy ez kihágást képez, hivatalból megtették a feljelentést Bán György ellen a kihágási bíróságnál.

Ma tárgyalta ezt az ügyet Berecz Ferenc alkaptány, kihágási bíró, aki példás büntetést rótt a lelkiismeretlen fakereskedőre. Berecz alkaptány Bán Györgyöt öt napi elzárásra és száz korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén újabb öt napi elzárásra ítélte. Bán György az ítélet ellen felebbezett.

Egy másik érdekes ügyben is ítélkezett ma a kihágási bíróság. Garay Károly Boczkó-utcai hentes — mint megirtuk — romlott, ferges húst árult. Garay azokat a vevőket, akik visszahozták a romlott húsmeleket, kidobta a hentesüzletéből. Végre is feljelentették a lelkiismeretlen hentest az iparügyi osztálynál, amely Garayt 50 korona pénzbírságra ítélte.

Garay az ítélet ellen felebbezett a tanács-hoz. Felebbezésében reprodukálhatatlan kitételeket használt a hatóság ellen. Ezzel nemcsak azt érte el, hogy a tanács jóváhagyta az első fokú hatóság ítéletét, hanem azt is, hogy a tanács feljelentette a kihágási bíróságnál.

Berecz Ferenc alkaptány, kihágási bíró ma ítélkezett ebben az ügyben és Garay Károly hentest újabb száz korona pénzbírságra ítélte.

Beszámoló.

Az aradi színház egy éve.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29.

Nyolc hónapos színházi szezon ért véget vasárnap este Ujházy Ede vendégszereplésével. Méltóbb befejezést aligha nyerhetett volna ez a sok diadalt látott színházi idény.

A fővárosban zápor próbával adják át a színházat a nyári pihenésnek, a színház vezetősége beszámolót tart a lezajlott szezonról, a színészek elszélednek és csak ősszel találkoznak ismét. A vidéken kevesebb külsőséggel jár a szezon befejezése. A függöny épp úgy legördül, mint egyébkor, a közönséggel semmi sem sejteti, hogy most hosszú, hosszú szünet következik, a színészek eltávoznak, nem pihenésre, nem nyaralásra, szórakozásra, hanem további munkára. Csak a város külső képén, a kávéházakon látszik meg, hogy megcsappant a bohémok száma, a színészek nincsenek Aradon.

Két hónapig tartó szünet vette kezdetét a mai nappal. Teljes két hónapon át tartott a nyári szezon, mely sikereiben messze mögötte maradt a téli sikerekben gazdag szezonnak. Nem a szintársulaton mulott, hogy a nyári idény alig mutat fel nevezetesebb színházi eseményt. Nagyszerű premiér jóformán egyetlen egy volt a nyári idény alatt. Helyi szerzők parodiáját, *A vig szalmaövegyeket* tüntette ki a közönség a legnagyobb rokonszenvvel és elismeréssel. Igazi nagy siker ezenkívül csak a fővárosi művészek vendégszereplései alkalmával zajlott le a nyári szinkörben. Egymásután

vendégszerepeltek Gál Gyula, Tapolczay Dezső és Ujházy Ede. Mindegyik művész repertoárjának legjavával szórakoztatta a közönséget.

Premiérekben nem volt hiány, azonban a színműirodalom ez évi termése egyetlen nagystillű darabbal sem gazdagította a repertoárt. A Sogun ötletlen librettóját nem tudta sikerre vinni a kitűnő zene. *Heltai Jenő Bernátja* sem született a siker jegyében. *A láthatatlan kezek* pedig egyáltalán nem tarthatott számot bíráltra. A *táncos regiment* elég szíves fogadtatásra talál. Ezek voltak a nyári szezon bemutatóra került újdonságai. A reprizek közül a *polgármester urnak* és *A páholynak* volt a legnagyobb sikere Tapolczay vendégfellépésével.

A nyári szezon azonban mégsem végződött feljegyzésre méltó esemény nélkül. Az egyhangúságba a színház egyik kiváló művésznőjének szerződés felbontása vitt szenzációs érdekességet. Apró-cseprő színházi perpatvar miatt Novák Irén, a társulat legkiválóbb tagja felbontotta szerződését és megszűnt az aradi társulat tagja lenni. A közönség állandó szeretetével és ünneplésével találkozott Novák Irén mindenkor és hihető, hogy az új szezonban ismét mint az aradi társulat tagját látjuk viszont.

Egyben számolhattunk be a két hónapos nyári idényről, melyre a szünet után egy bizonyára sikerültebb és mindenképpen zajosabb téli idény következik.

Öngyilkos aradi kasszírő.

A razzia áldozata.

Szégyen elől a halálba.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29.

Az aradi rendőrség tegnap este a rácvárosban razzlát rendezett, amelynek tragikus folytatása játszódott le ma délután az Andrassy-tér egyik nagy bérházának udvarán. A razzia alkalmával öt rendőri felügyelet alatt álló leányt fogtak el, akik a sétáló közönséget feltűnő viselkedésükkel megbotránkoztatták. Egyiknek-másiknak még az is a bűne, hogy pénzért árulta csókjait. Az öt tévedt leányt a rendőrök felkísérték a városházára, ahol Varjassy Lajos dr. ügyeletes rendőrfogalmazó hallgatta ki őket.

A szerencsétlen teremtesek sirva vallották be bűnüket, amelynek elkövetésére a mostoha sors készítette őket. Az öt leányt reggelig fogva tartották. Reggel azután megvizsgálta őket a hatósági orvos és konstataulta, hogy a leányoknak *kórházban van a helyük*. A rendőrök erre négyet közülök bekísérték a megyei kórházba.

A razzian elfogott leányok egyike, *Miseczky Mária* 19 éves battonyai születésű kávéházi kasszírő arra kérte a rendőrfogalmazót, engedje meg, hogy a ruháit magával vigye a kórházba s a helyszerzőtől elkérje a könyvét. Varjassy dr. megadta erre az engedélyt és Miseczky Mária eltávozott a városházáról.

Ma délután fél kettőkor telefonon értesítették a rendőrséget, hogy az Andrassy-téren levő Fischer Eliz-féle palota udvarán egy leány öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Hoffmann Győző ügyeletes rendőrhadnagy intézkedésére két rendőr ment ki a helyszínére, ahonnan a szerencsétlen leányt beszállították a városházára.

Itt azután kiderült, hogy az öngyilkos leány Miseczky Mária, aki szabadságot kért a rendőrfogalmazótól. Hoffmann Győző kihallgatta a leányt, aki alig hallható hangon mondta el, hogy öngyilkos akart lenni, mert nagyon szívére vette, hogy a rendőrök elfogták és a kór-

házba küldik. Hecht Adolf dr. kerületi orvos megvizsgálta Miseczky Mária-t és megállapította, hogy *életveszélyes belső sérüléseket szenvedett*.

Időközben megérkeztek a mentők, akik az eszméletlen leányt a kórházba szállították. Az orvosok véleménye szerint Miseczky Mária sérülései annyira súlyosak, hogy *életben maradásához kevés a remény*.

A dánosi fenevadak.

Szembesítették a cigányokat.

Az orvosi vizsgálat eredménye.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 29.

A dánosi vérengzés ügyében folyó vizsgálatnak még ma sincsen pozitívnek mondható eredménye. A cigányok a mai szembesítéskor körömszakadásig tagadtak, jól lehet egy rendőrorvos vizsgálata *Kolompár Tutát* állapította meg a meggyilkolt leányon elkövetett erőszak tetteséül.

Jelentés a főügyésznek.

Az éjjelt már a pestvidéki királyi törvényszék fogházában töltötték a dánosi és gyóni rablógyilkosságokkal gyanúsított cigányok, számszerint tizenegyen. A tizenötödik, *Német Frona* 80 esztendőes cigányasszonyt, Monoron tartották a fogságban levő 15 cigánygyermek gondozására.

Vasárnap reggeltől délig *Szikszay Sándor* dr. rendőrorvos megvizsgálta az összes foglyokat, akikről később a királyi ügyészség utasítására Aczél Nándor dr. vizsgálóbíró és Publik Ernő dr. alügyész jelenlétében Gábor Béla dr. rendőrfogalmazó ujjlenyomatokat vett.

Tizenegyfél órakor a vizsgálóbíró szobájában, ahol a felvétel volt, váratlanul megjelent Czárán István dr. királyi főügyész is. A főügyész szabadságát szakította meg, hogy érdeklődjék a vizsgálat iránt s megtehesse esetleges észrevételeit. Publik Ernő alügyész részletes jelentést tett főnökének a nyomozás eddigi eredményéről.

A letartóztatott cigányok egyikéről, *Surányi Mártonról* kiderült, hogy a törvényszék már hónapok előtt nyomozólevelet adott ki ellene lopás miatt. Természetes, hogy ezért külön is felelősségre vonják a veszedelmes embert.

Kolompár-Tuta az egyik tettes.

Szikszay Sándor dr. rendőrorvost az orvosi vizsgálat meggyőzte arról, hogy a nyomozás jó útra terelődött, amikor *Kolompár-Balog Tutát* gyanúsította meg a meggyilkolt Szarvas Teréz megbecstelenítésével. A vizsgálatot erre a gyanúokra is kiterjesztik.

A kihallgatások egyébként holnap kezdődnek s szakadatlanul tartanak addig, míg valamennyi letartóztatott cigány vallomását jegyzőkönyvbe nem vették. *Navratil Nándor* monori csendőr járásörmester és *Hegedüs Albert* sarkányi őrsparancsnok a mai naptól kezdve állandóan rendelkezésére állanak a vizsgálóbírónak és királyi ügyésznek.

Az utca tegnap is igen érdeklődött a rablógyilkossággal vádolt cigányok iránt. A Sémelweisz-utcának a Vármegyeház és Sarkantus utcák között levő részén százával tolongtak az emberek kora reggeltől délig. A törvényszék kapuja előtt falusi parasztaasszonyok és leányok állodáltak naphosszat. Vizsgálati fogságban lévő valamelyik hozzátartozójukat akarták meglátogatni. A „vizit” ma azonban a királyi ügyész intézkedésére elmaradt. Erről a parancsról már korán reggel értesítették az

asszonyokat, ezek azonban, abban a reményben, hogy mégis csak bejuthatnak a fogházba, rendületlenül kitartottak a késő délutáni órákig.

A csendőrök sajtópört indítanak.

Egy hírlapíró ma délelőtt beszélgetést folytatott a pestvidéki királyi törvényszék elnökével, Rónay Kamillal. Az elnök annak a nézetének adott kifejezést, hogy a letartóztatott cigányokban a gyóni és dános rablógyilkosság tetteseit fogták el a csendőrök, akiknek a nyomozás során tanúsított magatartása ellen a humanizmus szempontjából sem tehető kifogás. A kínzásokról elterjedt hírek merőben alaptalanok. Az igaz, hogy nem bántak velük szörmenként, de nyomozói, különösen olyan bűnesetekben, amelyeknek cigányok a gyanúsítottai, glazékeztetésben nem lehet. A csendőröket emberfői munkájukért nem gáncos, de elismerés illeti meg.

A csendőrök kijelentették, hogy az összes lapok ellen, amelyek a cigányok megkínzásával vádolták meg őket, megindították a sajtópört.

Ujabb cigánytranszport a fővárosban

A cigányokat különzárkában, az asszonyokat és gyermekeket egy zárkában helyezték el. Előzőleg megtörtént a testi vizsgálat, melyet Szikszay dr. törvényszéki orvos foglaltatott és a törzslapok felvétele, amelyet Fekete fogházfelügyelő végzett. A rendőrség részéről Gábor rendőrfogalmazó az összes cigányokról felvette az ujjlenyomatokat. A vizsgálatot ma délben kezdték meg Aczél dr. és Neuberger vizsgálóbírák.

Nagy erélyvel keresik mindenütt a kérekerült gyilkosok tettestársait is. Ma reggel a nyugati pályaudvaron érkezett meg egy nyolc tagból álló cigánycsoport csendőrfedezet mellett, összeláncolt kezekkel. Állítólag ezek között vannak a rablógyilkosságot eikövetelt s eddig még kézre nem került tettestársak is. A 8 cigányt a törvényszéki fogházban helyezték el s délután lesznek kihallgatva.

Nagy tűz

a temesvári pályaudvaron.

Leégett szertár.

Szterényi államtitkár az oltásnál.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 29.

A temesvári pályaudvar szertára vasárnap délután kigyulladt és néhány óra alatt teljesen leégett. A tüzőltók és vasutasok emberfeletti önfeláldozó munkájának sikerült azonban a tüzet úgy lokalizálni, hogy a szertár közvetlen közelében fekvő műhelyeket és raktárakat megmentették. A kár így is több mint *másfél-százezer* koronára rug. A tüzesetről a következő részletes tudósítást adjuk:

A szertár épülete a pályaudvar Gyertyámos felé eső bejárójának baloldalán terült el a raktárak és műhelyek közvetlen szomszédságában. Körülötte számos javításra szánt vasuti kocsi volt elhelyezve. A szertárban a nagy forgalomra való tekintettel vasárnap délelőtt is dolgoztak *Littke* György szertári főnök vezetésével úgy az irodai alkalmazottak, mint a munkások. A munkát déli fél 12 órakor fejezték be, amikor is mindannyian eltávoztak a szolgálatot teljesítő *Steff* György szertári felvigyázó kivételével.

Délután hat órakor *Steff* György szertári

felvigyázó fojtó füstszagot érzett a szertárból kitódulni, mire egy munkás segítségével gyorsan felnyitották a lépcsőháznak a szertár belsejébe vezető vasajtáját. Megrémülve látták, hogy a szertár helyiségéből hatalmas lángnyelvek csapnak ki a lépcsőházba. A tűz láttára azonnal fellármázták a pályaudvaron lévő vasuti munkásokat, valamint vasuti tüzőltóságot, akik tüstént a helyszínére siettek. Nyomban értesítették Klinda József főellenőr, állomásfőnököt is, aki azonnal a városba telefonáltatott a tüzőltóságért, egyben pedig katonai segítséget kért.

A tűz ezalatt bihetetlen gyorsasággal terjedt tova a szertárban és mire a vasuti tüzőltók a vasuti munkásokkal egyetemben az oltáshoz kezdtek, a lángok már a tetőig elhárpóztak. Legelső sorban a szomszédos raktáraknak és műhelyeknek megvédéséről kellett gondoskodni, valamint a szertár körül felhalmozott javításokra váró vasuti kocsiknak megmentéséről. A vasuti munkásoknak és alkal mazottaknak emberfeletti erővel végzett nehéz munkával sikerült a raktárakat gyorsan kiüríteni, a vasuti kocsikat a szertár közeléből eltávolítani és a műhelyek berendezéseit biztosítani. Valóságos önfeláldozással mentették ki az égő szertár irodai helyiségéből a hivatalos iratokat, okmányokat, berendezést és mindazt, amit megmenteni lehetett. E közben megérkezett a temesvári, józsefvárosi, majd belvárosi és gyárvárosi tüzőltóság is, valamint egy század huszárság és gyalogság. A szertár épület megmentéséről szó sem lehetett és a tüzőltóság csak arra törekedett, hogy a tüzet lokalizálja. Különösen nagy gonddal és vigyázattal voltak a szertár déli oldalára, amelyre a víznek egész tömegét zudították folytonosan. E helyen ugyanis a pincében hatvan hordó petróleum volt elhelyezve. A tűz rendkívül gyorsan emésztette fel az épület belsejét, melynek szerkezete teljesen fából volt és este 8 órakor a hatalmas épület már teljesen lángban állott, fényével beárastva az egész pályaudvart, valamint a vidéket.

Magán a személy-pályaudvaron az utazóközönség körében nagy ijedelmet okozott a tüzeset, mert attól félték, hogy nagyobb forgalmi akadályokat fog előidézni. *Felszeghy* Ferenc főfelügyelő, szegedi üzletvezető helyettes azonban megnyugtatta a közönséget, hogy forgalmi akadály nem fog előállni. Ugyanekkor érkezett meg *Herkulesfürdő*ről az Orient expresszrel *Szterényi* József államtitkár, ki már a gyárvárosi állomásnál észrevette a nagy tüzet. Az államtitkárt Klinda József főellenőr, állomásfőnök és *Felszeghy* Ferenc főfelügyelő, üzletvezető helyettes fogadták és jelentést tettek neki a tüzesetről. *Szterényi* József államtitkár személyesen akart meggyőződni a tüzesetről, miért is *Felszeghy* Ferenc főfelügyelő, Klinda József állomásfőnök, *Heuffel* Győző és *Duschek* József főellenőrök és *Seiler* Béla, a temesvári osztálymérnökség főnöke kíséretében mozdonyon kiment a helyszínére és ott közvetlenül kérdezte ki a szertár jelenlévő hivatalnokait, valamint a tűz kitörésekor jelen volt munkásokat, részletesen elbeszélte magának a történeteket. Egyben utasításokat adott a szomszédos épületeknek biztonságba helyezésére. A hatalmas lángokkal égő épület teteje ekkor már beomlott és a tüzfalak is omladozni kezdtek, mindazonáltal félni lehetett attól, hogy a pinceboltozat beomlik és az ott elraktározott nagymennyiségű petróleum felrobban. Az államtitkár, ki az este 10 órakor induló személyvonattal folytatta az utját, elismeréssel szólott a vasuti munkások és tisztviselőknek önfeláldozó munkájáról, melyet a rak-

tárak és műhelyek megmentése és a tűz lokalizálása körül teljesítettek és utasította az állomásfőnököt, hogy a tüzesetnél esetleg megsérült vasutasokról és családjukról mindenképpen, anyagilag is azonnal gondoskodják.

A tüzőltóságnak a pinceboltozatot sikerült megmentenie a beomlástól, minek következtében a pincében elhelyezett hatvan hordó petróleum épen maradt. A szertár épülete teljesen leégett, de a körülfekvő szomszédos épületeknek semmi bajuk sem történt. A vizsgálatot a tüzesetre vonatkozólag azonnal megindították. Gyujtogatást kizártnak tartanak, inkább lehetséges, hogy a tűz vétkes gondatlanságból eredt.

Amiről beszélnek.

★

A „Csak kedélyesen!” h. é. v.

Arad, július 29.

Tévedni méltóztatnak. A fenti címben említett név nem azonos azzal, melyet szerelmi vallomások esetén szoktak az ifju és romlatlan szívek kifejteni. A fenti név egész egyszerűen annyit jelent, hogy helyi érdekű vasut, azaz magyarul vicinális. Rövidítve: *vicí*, amely azonban nem tévesztendő össze az ugyanígy nevezett viccházmmesterrel.

A vicinálisoknak ösödök óta két ismert tulajdonságuk van. Az egyik a régi jelszó: Lassan járd, tovább érsz. A másik az, hogy a legtöbb vicinális erősen lefőzi kedélyesség dolgában a színpadon szereplő legöregebb kedélyes apákat is. Egyáltalában: ha egy vicinális lehet *Csimborasszó* névvel illetni, akkor elmondhatjuk, hogy a vicika kedély *Csimborasszó* szói. A legtöbb ember már az anyatejjel szívja magába a vicinális vicceket, amelyek rendszerint oda lyukadnak ki, hogy az ifju, aki 20 éves korában ideáljával együtt felül a vicire, 70 éves korában dedunokástul száll ki onnét az utolsó állomáson. Amint említettük, ezeket a vicceket a legtöbb ember az anyatejjel szívja magába, de tudomásunk szerint előfordult már az is, hogy a jobbizlési csecsemők undorral utasítottak vissza az ilyen vicces anyatejet.

Történt tehát az Urnak 1907-ik esztendejében, hogy egyik vidéki vicinálison, amelyről diszkrécióból csak annyit árulhatunk el, hogy keskenyvágányu és Aradtól Mária Radnáiig vezet, a vezérigazgatónak kedve támadt egy kis kéjutazásra, vagy mondjuk, tanulmányutra. (A keskenyvágányu vezérigazgatókról sohasem lehet tudni, mikor utaznak kéjben és mikor tanulmányban?) Egy szé, mint száz, a vezérigazgató motorra ült és elutazott.

Hogy az uton mit és hogy végzett a vezérigazgató, arról nem szól a krónika. De ami visszafelé történt, az egyrészt komoly történelmi tény, másrészt pedig olyan dolog, aminőt évtizedek óta nem jegyeztek fel az élelapok.

A motoros ugyanis, buta gép léte nem is sejtve, hogy a vezérigazgatót viszi, mint édes terhet: vigan robogott Arad felé. A vezérigazgató melázza nézett ki az ablakon. Hogy novella-stilben beszéljünk, a pajzán nyári szellő enyelegve játszott a magas állásu hivatalnok hajfűrtjeivel, miközben a kósza napsugár glóriát vont kitünő, Borsalino gyártmányu kalapjára. Ah, ez a kalap! Ez már nem is kalap volt, hanem lírai költemény. Könnyű, mint egy habos Kuglersütemény; barna, mint egy sikerült kapuciner; formás, mint Oteró kisasszony; selymes, mint egy pincsi kutya; nyájasan hideg, mint a málnaszörp; télen meleg, mint a babám esőjka. Szóval: valóságos főkalap volt, amely előtt minden jó izlésű ember kénytelen volt kalapot emelni. A motoros pedig robogott.

A fentebb említett pajzán nyári szellőnek e közben perverz gondolata támadt. Miután már szerelmesen végigcsókolta a kalapot, egyszerűen lekapta azt a vezérigazgató fejéről és vidáman gurítani kezdte a földön.

— Vonatvezető! *Megállni!* — kiáltotta ré-
mülten a vezérigazgató.

A vonatvezető engedett a felsőbb parancsnak
és fékezett. A vezérigazgató pedig leugrott a mo-
torosról és odaharsogta a vonatszemélyzetnek:

— Utána!

A vonatszemélyzet lélekszakadva futott a ka-
lap után. A szellő azonban nem respektálva a ko-
moly igyekezetet, egyre tovább fujta a kalapot, il-
letve a főkalapot. Végre azonban mégis sikerült
elcsipni. A vasut utasai ezalatt kitünő hangulatban
élveztek a kiváló sporteseményt. A „*Csak kedélye-
sen! h. é v.*”, amelyről ugyanis szó van, eddig
inkább pirotechnikai mutatványokkal kedveskedett
utasainak, amiről a lapok „Égő motoros” című ro-
vata tesz tanúságot.

A verseny befejeztével a vezérigazgató feltette
a kalapját, a vonatszemélyzet elfoglalta a helyét és
az utazás tovább folytatódott. Az egyik óvatos utas
azonban sietve becsukta a vezérigazgató mellett
levő ablakot. . . . — zab.

Robbanás egy postaraktárban.

Explodált pokolgép.

Két hivatalnok megsiketült.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 29.

A kolozsvári postaigazgatósági épület
raktárában ma megrázó szerencsétlenség
történt. Egy csomag küldőjének bizottsági
megállapításánál fölrobbant a csomag,
egy teljesen felszerelt pokolgép és a belőle
szertehulló vasdarabok halálosan megse-
besítettek egy postaszolgát. A robbanás
oly irtózatossá zajjal járt, hogy *két hivatal-
nok megsiketült*, az épület összes ablakai
bezúzódtak és a falakról lehullott a va-
kolat.

A szerencsétlenségről az alábbi távirati
tudósítást adjuk:

Kézdivásárhelyről Kovásznára küldtek egy
csomagot, amelyet azonban a címzett nem fo-
gadott el. A föladó megállapítása végett a cso-
magot elküldték a kolozsvári posta- és távir-
igazgatóságnak, amely az állandó térti bizott-
ságot bizta meg a föladó kikutatásával. A cso-
magot a fölbontásig az igazgatósági épület
anyagraktárában helyezték el.

Ebben a raktárban ma délelőtt megjelen-
tek Heller Róbert dr. igazgatósági fogalmazó
és Ambrus Dezső postatiszt, hogy a föladónak
mára kitűzött megállapítását foganatosítsák.
Ott volt az anyagraktárban Margittay József
postaszolga is, hogy a csomagot kinyissa. Mar-
gittay hamarosan hozzálátott a csomag fölbon-
tásához. Előbb a zsinegeket vágta le s azután
a dobozt feszítette föl. Alighogy feltörte a do-
bozt, ez *irtózatossá erővel és durranással szét-
robbant*. Százzámra röpültek mindenfelé a vas-
szilánkok és szögek, amelyek természetesen el-
sősorban Margittay szolgára hullottak és a
szerencsétlen embernek kezébe, lábába és fe-
jébe *furódtak*. A robbanás, amelynek nyomában
az anyagteremben sűrű, fojtó füst támadt, oly
borzasztó erős volt, hogy *az egész postaépület
megrengett*.

A robbanás miatti intenzív légnomástól a
raktár összes ablakai csörömpölve zúzódtak
össze. a házfalokról a ragasztóanyag sok he-
lyütt lehámlott és a padimentumon *hatalmas
rés támadt*. Mindez természetesen óriási zajban
történt, amely az épület legtávolabbi helyiségei-
be is elhallatszott. A robbanás nyomán tá-
madt borzasztó erejű durranástól Heller dr.
fogalmazó és Ambrus postatiszt megsiketültek.

A robbanás zaja az épületben dolgozó hi-
vatalnokok között nagy riadalmat okozott és
pár perc múlva a hivatalnokok serege ellepte a
szerencsétlenség színhelyét. A gomolygó füsttel
te'i teremben elsőbben az ájultan földön fekvő
áldozatokhoz siettek, akik közül Margittayt a
klinikára, a két hivatalnokot pedig, akik csak
könnyen sérültek meg, a lakásukra szállították.
Margittay most élet-halál között lebeg és
a két hivatalnokról azt állítják az orvosok, hogy
aligha nyerik vissza hallóképességüket.

A szerencsétlenség hírére nyomban megje-
lentek a rendőrség kiküldöttei és megindították
a vizsgálatot, majd jegyzőkönyv fölvétele után
lezárták az anyagraktárt. A rendőrség megállá-
pította, hogy *a dobozban pokolgép volt elhe-
lyezve és ez okozta a robbanást*. A bűnjel azon-
ban a robbanás alkalmával valóságos porrá zu-
zózott és az egészből mindössze egy kenderka-
nóc maradt meg.

A rendőrség az eddigi vizsgálat során meg-
állapította, hogy a csomagot Kézdivásárhelyen
egy munkás adta föl Kovásznára és minden
valószínűség szerint *egy ellenségének szánta*.
Erre mutat az is, hogy a csomagot a címzett, aki
bizonyára tudta, hogy kitől eredt a küldemény,
nem fogadta el. Az esetről táviratilag értesítet-
ték a kovásznai és a kézdivásárhelyi rendőrsé-
get, hogy a nyomozást rögtön indítsák meg.
Vucsetics postaiszolgálat távirati jelentést tett a
kereskedelmi miniszteriumnak.

Halál a gyujtogatóra!

A vérengző pernyáviaiak.

Félholtra vertek egy ártatlant.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29.

Amióta Pernyáva-külvárosban napirenden
voltak a gyujtogatásból eredő tüzesetek, a kül-
város lakossága éjjel-nappal talpon van és éber
figyelemmel őrködik, hogy a gyujtogatások
meg ne ismétlődjenek. Ennek a statáriális ál-
lapotnak természetesen megvannak a maga
veszedelmes következményei. Az elvakult és
felizgatott román lakosság minden nadrágos
emberben a gyujtogatót véli felismerni. Amióta
a lakosság botokkal és vasvillákkal teljesít őrs-
szolgálatot, uri ruházatu embernek életveszélyes
éjnek idején Pernyáva-külváros utcáin
járni. Különösen a kerékpárosokra haragudnak
a pernyáviai románok, mert azt hiszik, hogy a
gyujtogatásokat kerékpáros ember követte el.
A kerékpárosok ellen úgy védekeznek, hogy
sodronyt feszítenek ki az utcán keresztül.

A román lakosság fanatizmusának ma este
majdnem áldozata lett egy aradi iparos, aki
lámpa nélküli kerékpárral menvén, eltévedt a
Pernyáviában. Az iparost a lakosság dorongok-
kal támadta meg és *véresre verte*. Csak a rend-
őrség közbelépésének köszönhető, hogy a dű-
högő tömeg *meg nem lincselte* az ártatlan
embert. Az esetről különben az alábbiakban
számolunk be:

Ma este fél tíz órakor telefonon értesítet-
ték a rendőrséget, hogy a Borona-utcában egy
embert, akiről azt hiszik, hogy a régóta nyo-
mozott gyujtogató, véresre vertek. Hoffmann
Győző ügyeletes rendőrhadnagy rendőröket kül-
dött ki a Borona-utcába.

A rendőrök körülbelül a Borona- és Ma-
gyar utca sarkán egy óriási néptömeggel talál-
koztak, amely egy magas, véresre vert embert
kísért. A tömeg között volt egy kardos ember
is, aki hangos utasításokat osztogatott ki a
fűlsiketítő zenebonát csapó román sihedereknek.

A kardos ember úgy viselkedett a tömegben,
mint egy vezénylő tábornok. A rendőrök azon-
nal szétoszlatták a tömeget és közrefogva a
vérző embert, felkísérték a városházára, ahová
a kivont kardos férfiú és százakra menő tömeg
kísérte a menetet.

A rendőrök Hoffmann Győző elé vezették
a vérző embert, akiről megállapították, hogy *Ko-
teczyk* Jakab Batthyány utcai asztalosmester.

Koteczyk elmondotta, hogy estefelé néhány
ismerősével a Magyar- és Csiky Gergely utca
sarkán levő korcsmában borozgatott. Később
el akart menni *Faragó* Bélának a Mikes Kele-
men-utcában levő korcsmájába, hogy ott beszél-
gessen a bécsi asztalosmunkásokkal.

Koteczyk lámpa nélküli kerékpárral indult
el a Borona utca irányában. Nem ismerte azon-
ban a járást, körülbelül fél tíz óra felé a Bo-
rona-utca végén megállt és egy embertől meg-
kérdezte, hogy merre juthatna el hamarabb a
Mikes Kelemen-utca. Az ismeretlen ember
hosszabban elbeszélgetett Koteczykkel, aki egy-
szer azon vette magát észre, hogy körülbelül
50—60 dorongokkal felfegyverkezett paraszt
veszi körül. Nem is sejtette, hogy miért gyü-
lekeztek köréje a parasztok s fel akart szállani
a kerékpárra, hogy haza menjen a lakására.

Egyszerre óriási zsivajgással a parasztok
megtámadták, a földre teperték, a sárba hur-
colták és a dorongokkal ütlegelni kezdték a
védtelen embert. Az óriási lármából ilyen kiál-
tások hangzottak ki:

— Meg kell ölni a gazembert! Ő a gyuj-
togató!

— Ussétek a kutya magyart!

A tömegből kivált egy *Mérey* Márton nevű
ny. pénzügyőri szemléző, akinek a Miklós-utca-
ban szatócsüzlete van és egy karddal, amelyet
pénzügyőr korában viselt, vezényelt. Egyszerre
kiadta a jelszót:

— Fel kell vinni a városházára!

Néhány ember megragadta a véresre vert,
sáros Koteczyk és végighurcolta a Borona ut-
cán a Magyar-utcaig, ahol rendőrökkel találko-
zott a több száz főre menő tömeg.

— Ismeri a bántalmazóit? — kérdezte
Hoffmann rendőrhadnagy.

— Nem ismerem, felelte tört magyarság-
gal Koteczyk. Sötét volt és vagy tizen-tizenöten
ütöttek-verték. Csak azt láttam, hogy ez a kar-
dos ember, aki úgy járt ott, mintha főrendőr
lenne, parancsolgatott a többieknek.

A rendőrhadnagy ezután kihallgatta Méreyt
is, aki kijelentette, hogy ő nem is nyult hozzá
Koteczykhez s ha ő nincsen ott, akkor a feldű-
hődött parasztok agyonütik az asztalos mes-
tert. Koteczyk arcát egészen vér borította, az
orrát egészen bevették a parasztok. A balkar-
ján cipó nagyságu daganat van s alig mozgat-
hatja a karját. A ballábát is úgy megütötték,
hogy alig bírja emelni. A ruhája csupa vér és
sár, úgy, hogy használni sem tudja többé, a
kalapját pedig egészen összetépték. A szeren-
csétlen embernek a kerékpárját is ellopták a
parasztok.

Hoffmann rendőrhadnagy egy rendőr kísé-
retében elküldötte Koteczyk Hecht Adolf dr.
kerületi orvoshoz, aki kimosta az asztalosmes-
ter sebeit és látteleletet vett fel sérüléseiről. A
rendőrség holnap megindítja a nyomozást a
tettesek kézrekerítése iránt.

*

Az elmúlt éjjel is nagy ribillió volt Pernyá-
viában. A vaklarmát egy részeg katona okozta,
akinek szerencséje volt, hogy egy rendőr még
idejében megfékezte. *Staubinger* Ferenc 33 ik
gyalogezredbeli közkatona ugyanis az éjjel a
Kasza-utcában a szalmafüdeles házak eresze
alatt botorkált égő gyertyával a kezében. Az

őrszolgálatot teljesítő rendőr megkérdezte, hogy miért járkal az égő gyertyával, mire a katona azt a felvilágosítást adta, hogy egy lakodalmat keres. A rendőr távozásra szólította fel Staubingert, aki elolva a gyertyát, tovább börtörkált. A rendőr azonban óvatosságból utána ment és a Sarló utcában észrevette, hogy a közkatona ismét meggyújtja a gyertyát és a házak eresze alatt hadonászik vele. Ekkor már erősebben lépett fel, mivel azonban Staubinger nem akart engedelmessé válni, a rendőr le tartóztatta és felkísérte a városházára.

Itt *Varjassy* Lajos dr. ügyeletes rendőrfogalmazó kihallgatta Staubingert, aki teljesen részeg volt. Nagynehezen bevallotta, hogy a gyertyával való járkálás csak tréfa volt.

A rendőrfogalmazó a várból telefonon katonai őrsjáratot kért, amely csakhamar megérkezve, a várba kísérte a tréfálkozó Staubingert.

Egy aradi urileány szerelmi regénye.

Zöldi Marci jegyese.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29.

A vadregényes átrák Talján, a kies fekvésű Tatra-lomnic-fürednél érdekes, idillikus szerelmi regény kezdődött, amelynek hősnője egy aradi urileány, hőse pedig egy országzserte ismert művészember. A szerelmi regény szálai ott szövődtek a fenyvesek tövében. Két szerelmesen dobogó szív találkozott, andalító cigány zene szónál, holdvilágos, illatos nyári éjszakán, amikor minden-minden boldogságos szerelemről sütt g.

A szerelmesek megértették, amit körülöttük a természet beszél, feltárták egymás előtt szívük érzelmeit. A regénynek első fejezetét két aranykarika zárta le, amelyek immár elválaszthatatlan kötelék gyanánt fűzik egymáshoz a szerelmeseket. Ami ezután következik az csupa lírai hangulat, boldog epedés, míg végre az anyakön vevető hivatalos komolysággal törvényes házasságnak nem jelenti ki a szerelmeseket.

A boldog menyasszony *Magyari* Valéria urhölgy, *Magyari* Ferenc aradi gépkereskedőnek, törvényhatósági bizottsági tagnak bájos, nagyműveltségű leánya. A *Magyari*-család jelenleg Tatrólomnic-fürednél nyaral. A romantikus fekvésű fürdőhelyen tartózkodik jelenleg *Zöldi* Márton, a volt honvédfőhadnagy is, aki otthagya a csillogó, aranyujtásos egyenruhát, mert a szíve a művészetekhez vonzotta. *Zöldi* tudvalegőleg bámulatos technikával kezeli a vonót s rövid idő alatt országzserte hírneves hegedűművész lett.

A katonatisztból lett hegedűművész a társaságokban megismerkedett a *Magyari* családdal s a társas érintkezés alatt szerelemre lobbant a család egyik tagja, Valéria kisasszony iránt. *Zöldi* rokonlélekre talált a nagyműveltségű aradi urhölgyben, aki viszonzta a dallás művész érzelmeit. A titok hamarosan kipattant. *Zöldi* megkérte szíve-választottjának kezét s másnap már mint jegyesek sétálgattak Tatrólomnic sétányain.

A fürdőszezon befejeztével *Zöldi* Márton Amerikába megy hangversenykörútra. Ennek végeztével pedig valószínűleg a télre Aradra utazik s itt még a farsang alatt az anyakönyvvezető elé vezető menyasszonyát.

Arad Kossuth-szobra.

Megszövegezték a szerződést.

Nincs előleg!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 29.

A Kossuth-asztaltársaságban egy végtelenül hosszú és izgalmas ülés keretében ma végre megállapították és elfogadják a Kossuth-szobor létesítése érdekében kötött szerződés szövegét. Az asztaltársaság tagjainak nagyobb része állandóan tartózkodóan viselkedett a művészekkel szemben, akiknek nem volt hajlandó sem előleget, sem a befejezett munkák után a tiszteletdíj egy részletét kiutalványozni. Ez a „ridegség” élénk visszahatást szült, de végül, miután az előlegről maguk a művészek mordítottak le, önmaguktól elestek a konciliansabb asztaltársasági tagok által tett és a tiszteletdíj kiutalványozására vonatkozó különböző javaslatok.

A Kossuth-asztaltársaság mai üléséről az alábbi tudósításunk számol be.

Nagy Kálmán elnök fél 9 órakor megnyitja az ülést, felolvastatja a szombati választmányi ülés jegyzőkönyvét, majd kéri, hogy a *Schwarz* Zsigmond titkár által egész terjedelmében szintén felolvasott szerződést fogadja el. Miután a szerződés szövegéhez többen hozzászólni kívántak, elnök elrendelte annak pontonként való felolvasását.

Az első pontnál *Müller* Károly emelkedett szólásra.

— Ez a szerződés általánosságban úgy van tartva, — mondotta a képviselő — mintha két olyan fél volna szemben, aki megakarja fojtani egymást. Nem akarok erősebb kifejezést használni, de azt leplezetlenül mondhatom, hogy ilyen szerződést kötni nem való. A művészeknek nem is szabad ilyen szerződést aláírni. Ez a szerződés nem a művészekre, hanem az asztaltársaságra lenne kompromittáló. A művészeket mindenre kötelezzük s azt, hogy az asztaltársaság mire köteles, csak a végén tudjuk meg. Kelt, hogy elismeréssel viseljük a művészek és az ő alkotásuk iránt s ajánlom, hogy a szerződést mérsékeljük.

Nagy Kálmán: Azok j gát védem, akik a szoboralelétesítéséhez hozzájárultak, mikor arra kérem az urakat, hogy a szerződés szövegét változtatlanul fogadják el. Egyébként ne dezavualjuk annak a két bizottságnak a határozatát, amely ezt a szöveget megállapította. (Zaj).

Margó Ede: Minden körülménytől eltekintve kijelenthetem, hogy mi egész törekvésünkkel azon leszünk, hogy ezt a szobrot Aradnak elkészítsük. Amit pedig a bizottság ajánlott, azt elfogadjuk. Egyéb nyilatkozatom nincs. *Tabakovics* Emil: És elfogadhatónak tartja azt a szerződést?

Margó Ede: Erről most nem nyilatkozhatom! (Ellentmondások, zaj).

Kovács Vince megnyugtatta a művészeket, hogy a szerződés pontjainak betartásában az asztaltársaság nem fog rideg álláspontra helyezkedni.

Steiner József: A szerződés a művésztől elütő dolog. Mikor a szobrot csinálták, az művészet volt, a szerződés az üzlet, s mint ilyen, rideg. A szerződés teljes szövegéhez ragaszkodom. A szoborminta nagysága sokkal fontosabb, sem hogy afelett oly könnyen át lehetne siklani. A szerződés szövege azt mondja, hogy a szobor a minta és a bemutatott rajz szerint készítenendő el. Meg kell tehát állapítani, hogy a minta a rajzzal ellenkezik-e, vagy sem? A szobor nagyságát én szerződésbe venni nem merem. Ajánlom, hogy egy lemezpapírból kivágandó és lécekre erősítendő vázlat készítsenek a szobor legnagyobb alakjában, s ez alapon állapítsuk meg a szobor tulajdonképeni méreteit. (Helyeslés.)

A méretek körül ezután rendkívül élénk és heves vita fejlődött ki, amelynek során *Müller* Károly a következőket mondta:

— Ha az a bizonyos levél nem érkezik a

szűrőhöz, talán másképpen dőlt volna el a szavazás. A méreteken tehát ma már változtatni nem lehet. En felélenül ragaszkodom annak kiellenítéséhez, hogy a bemutatott pályamű egy tized nagysága.

Margó Ede: Mi alávetjük magunkat a bizottság határozatának. Itt részünkről nem üzletről van szó. Ne legyenek ránk az urak tekintettel az anyagiakban. Művészi szempontból jö tünk rá, hogy az a szobor tulságos nagyméretű lenne, ha a minta egy tized arányban marad. A városház előtti tér sem bírja el ezt a hatalmas tömeget. Ha azonban a bizottság ragaszkodik hozzá, mi alávetjük magunkat a határozatnak.

Ifj. Nachtnébel Odön, mint a műszaki bizottság tagja megállapította, hogy a Kossuthalak túl nagy. *Stengl* Andor ugyanily értelemben szólal fel. *Albert* Andor a mellékalkatok másfélszeres életnagysága mellett érvel. *Vadász* Armand dr. pártolja *Steiner* József indítványát.

A folytonos zaj ekkor némileg elült s *Schwarz* Zsiga akadálytalanul olvashatta fel a szerződést addig a pontig, amely a művészek tiszteletdíjáról szól. A vihar itt teljes erővel tört ki. A tagok két pártra szakadtak; az egyik párt előleget akart adni, majd az elévgezt munkát esetről-esetre kívánta honorálni, a másik párt pedig ridegen ragaszkodott ahhoz, hogy csak akkor fizet, ha a szobor teljesen készen áll. Az előbbi párt szónoka főleg *Müller* Károly, az utóbbié *Nagy* Kálmán volt, aki négyszer is felszólt, sőt lemondással is fenyegetődzött, ha másképp határoznának.

Végül elfogadták a szerződés szövegét, amelyet holnap leírtatnak és aláírnak. A szerződés elfogadott szövege a következő:

1. Az aradi „Kossuth-szobor bizottság” megbizsa *Margó* Ede és *Pongrácz* Popper D. *Sigfried* szobrász urakat, hogy Kossuth Lajos szobrát az általuk készített és ezen bizottság által elfogadott minta alapján elkészítsék és ezen szobrot Aradon a városház előtti téren kijelölt helyen felállítsák. 2. *Margó* Ede és *Pongrácz* *Sigfried* szobrászok kötelesek a szobrot agyagban mintázni, gipszbe önteni és ércbe öntetni, az egész szobrot és a talpazat részeit Aradra szállíttatni, felállíttatni és a helyszínén átadni. 3. A szobormű egyes részei a következő anyagokból készítenők: A szobor fő és mellékalkaljai hazai gyártmányu ágyu bronzból. A talpazat haraszti mészkből, még pedig e kőnemek teljesen agyagmentes neméből, finoman szemcsézve, az élek csiszolva. A talpazat részeinek összekötésére szolgáló ékek és kapcsolók bronz vagy erősen cinczett vasból adandók.

4. A szobormű magasági méretei következőleg állapíttatnak meg: Az egész szobormű magassága a föld szintétől számítva az a legfelsőbb csucsig 11 méter. A főalak (Kossuth) nagysága két élet nagyság. Mellék alakok egy és fél életnagyság. A talpazat vastagsága 7 m. 40 cm. Ezen méreteken belül a talpazat tagozása és művészi részletezése a művészi szempontok alapján a szobrászok joga. Kötelesek a vállalkozók öntés előtt a mintázatokat a bizottságnak bemutatni. Lényegbe vágó változtatást a mintázatokon a művészek és a bizottság csakis e yüttes egyetértéssel jogosultak tenni. A szobormű öntését a bizottság saját megbízottjaival ellenőrizteti, s a kész öntvények a bizottságnak elfogadás végett bemutatandók. A bronzöntésben előfordulható repedés, anyagkimelés vagy egyéb hibából eredhető hiányokért a vállalkozók szavatolnak. A bizottság csakis homogén anyagot és hibátlan öntést tartozik elfogadni.

5. *Margó* Ede és *Pongrácz* *Sigfried* szobrászok kötelezik magukat, hogy az egész szoborművet 1909. év július hó 1-éig teljesen elkészítik és felállítják, úgy hogy a nevezett napig átvehető és leleplezhető legyen. Ha a szobormű 1909. július 1. előtt elkészül, úgy azt a bizottság elkészültekor (tehát korábban is) átvenni köteles, s ítéve hogy egyébként a mű kivitele szerződés szerű és jó. 6. A szoborbizottság *Margó* Ede és *Pongrácz* *Sigfried* szobrászoknak a kész műért 70.000 azaz hetvenezer korona általánossszeget fizet. Amennyiben a szobormű a kijelölt határnapra pontosan el nem készül, a vállalkozók minden késedelmi napért 100 korona kötbért fizetnek a netán felmerült kötbér összege bírói eljárás mellőzésével a mű árából levonható. A vállalkozó művészek kötbér fizetése alól mentesek, ha a késedelem valamelyik művész betegsége, elhalálása, vagy el nem háriható erőhatalom által okoztatnék vagy a művészek önhibája nélkül keletkezett. A szoborbizottságnak az öntő és kőfaragó munkákra vonatkozó költségvetés és szerződések bemutatandók, a

szerezések a bizottságnak kiszolgáltatandók, és ennek alapján az öntöt és kőfaragót a szobor átvétele napján közvetlenül a bizottság fizeti, a maradványt a vállalkozó művészeknek adja ki. A szobormű átvétele Aradon a helyszínen történik.

7. A művészek értesítéséről számított hat napon belül köteles a szoborbizottság az agyagmintákat a művészek budapesti műtermében jóváhagyás céljából megvizsgálni, kiegészítve magát két budapesti szobrászművészszel, kik közül egyiket a bizottság, a másikat a művészek jelölik meg. 8. Margó Ede és Pongrácz Szigfrid kötelesek a kivitelnél jó és tartós anyagokat használni, kötelezik magukat továbbá a szobor-emplé előállításánál a mintázás és gipszöntés körül, valamint az ércebe öntés, összeállítás és helyszínen felállítás körül minden tehetségükkel odafigyelni, hogy a szobormű Kossuth Lajos emlékének, a hazafiúi kegyeletnek, Arad városa és a művészi igényeknek megfelelően sikerüljön. 9. Ha pedig nem bocsájtkák az emlékművet a szoborbizottság tulajdonába, vagy ha Margó Ede és Pongrácz Szigfrid urak a jelen szerződésben foglalt kötelezettségeknek bármily tekintetben meg nem felelnek: a szoborbizottságnak jogában állandó a vállalkozást megszüntetni, kímoldani, vállalkozó szobrászokat a vállalatától egyszerűen minden bírói eljárás igénybevétele nélkül, rövid úton elmozdítani, a kérdésben forgó művek további kivitele, illetve befejezése tárgyában kizárólag és szabadon intézkedni.

Onként értesítődik, hogy ily esetben vállalkozó Margó Ede és Pongrácz (Popper) D. Szigfrid urak mindazon károk és kiadásokra nézve, amelyek a szerződési kötelezettségüknek nem teljesítése folytán a szoboralapra hárulnak, — a szobornak szerződés szerinti elkészítéséhez és felállításához szükséges mindenemű kiadást, — tehát az új vállalkozó által netalán igénylendő magasabb vállalati összeget is ideértve, ezen szoboralapnak feltétlenül és teljesen megtéríteni tartoznak.

Az alapozást, a talapzati, beton és kőműves munkát és ennek anyagait a vállalkozó művészek rajza és utbaigazítása szerint a szoborbizottság adja. A szoborbizottság az építés vezetését, állványozást és egyéb munkákat házilag végezteti. Az alapozás a művészek által meghatározandó időpontra befejezendő.

10. Ha a vállalkozó művészek valamelyike időközben elhaláloznék, a túlélő művész tartozik a művet befejezni. A mű szellemi tulajdona a művészek között akkor is közös marad. A netán elhalálozott művész özvegyét, illetve örökösait a tiszteletdíj számítására fennmaradó összegnek egyharmad része illeti meg.

A szerződés a bizottság beleegyezése nélkül át nem ruházható.

Wekerle a királynál.

„Jelentés a politikai helyzetről.”

A kvóta változatlan marad.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 29.

A király döntése a kvóta dolgában a legközelebbi napokban, de augusztus elseje előtt okvetlenül megjelenik. Az uralkodó a kvótát eddigi magasságában félelvi tartamra fogja megállapítani. Az elhatározásnak július 1-ig visszaható ereje lesz s így július 1-től 1907. december 31-ig lesz érvényessége. Ezt a kvótaügyet intézte el a felségnél Wekerle Sándor miniszterelnök ischli látogatása során, amelyről az alábbi távirati tudósításban számolunk be:

Az elmaradt audiencia.

Wekerle Sándor már vasárnap Ischlbe érkezett, e napon azonban a király csak Beck bárót fogadta, míg Wekerle audienciáját hétfőre tűzte ki. Ezt a körülményt magyar politikai körök bizonyos lehangoltsággal kommentálták. A félhivatalos Bud. Tud. erre vonatkozólag a következő elmaradhatatlan fejtegetést közli:

Wekerle Sándor miniszterelnök a múlt héten kérdést intézvén Ischlbe ő felsége kabinet-

irodájához az iránt, mikor jelenhetnék meg ő hét elején ő felsége előtt, hétfőre, e hó 29-ére kapott meghívást; a miniszterelnök azonban már egy nappal előbb ideérkezett, hogy az uralkodócsalád itt időző tagjainál a szokáshoz hiven tisztelegjen, továbbá, hogy a kabinetirodában különféle ügyeket megbeszéljen. A miniszterelnöknek már vasárnap való megérkezése következtében terjedt el azután az a hír, hogy vasárnapon jelenik meg kihallgatáson is a felség előtt. Wekerle audienciája tehát nem szenvedett háladékot; a magyar miniszterelnök ma hétfőn délelőtt 11 órakor jelenik meg kihallgatáson s valószínűleg kedden tér vissza Budapestre s onnan Dánosra.

Wekerle látogatásai.

Wekerle Sándor szombaton éjjel a 10 óra 55 perckor induló vonattal hagyta el Bécsset. Ugyanazzal a vonattal utazott Ischlbe Beck osztrák miniszterelnök is, akinek szalonkocsija össze volt kapcsolva a magyar miniszterelnökével; a két kormányelnök az éjszakai ut alatt nem találkozott egymással, de indulás előtt Bécsben, ugyancsak reggel a megérkezéskor Ischlben szívélyesen üdvözölték egymást s e alkalommal báró Beck a legbarátságosabban beszélgetett magyar kollégájának ifjú fiával, Wekerle Gézával is.

Wekerle miniszterelnök a Bauer szállóba hajtatott, ahol már várt reá az udvari - ebédre szóló meghívó. Miután a miniszterelnök ellátta dolgait, tisztelegvén az uralkodó család tagjainál s eljáván a kabinetirodában. déli fél 1 órakor fogadta északamerikai nagykövetségnek, Hengelmüller bárónak látogatását. Negyedkettőre Beck báró osztrák miniszterelnök jelent meg nála, aki 1 és háromnegyed órahosszat tartó legfelső kihallgatásáról jövet, erről értesítette magyar kollégáját.

Wekerle miniszterelnök délelőtt Frigyes főhercegnél, Lipót hercegnél, Paar főhadsegédnél és lovag Schiessl kabinetirodai igazgatónál leadta névjegyet. A miniszterelnök mintegy fél-óráig tanácskozott Hengelmüller washingtoni osztrák magyar nagykövettel.

Az udvari ebéd.

Egy másik távirat jelenti:

Báró Beck és dr. Wekerle miniszterelnökök vasárnap reggel 1/8 órakor Ischlbe érkeztek. Ő felsége báró Becket délelőtt 11 órakor audiencián fogadta. A kihallgatás egy óráig tartott. A miniszterelnökök, akik egymást meglátogatták, résztvettek az udvari ebéden, amelyen Mária Terézia főhercegnő, János György szász herceg, valamint Róbert württembergi herceg és neje is megjelentek. Báró Beck osztrák miniszterelnök délután 4 órakor Bécsbe utazott. Wekerle miniszterelnököt a felség holnap fogadja kihallgatáson.

Délután 1/3 órakor udvari ebéd volt, amelyen ő felségén kívül dr. Wekerle Sándor és báró Beck miniszterelnök, valamint Gize la bajor hercegnő férjével, Lipót bajor herceggel és fiukkal, György herceggel, a württembergi herceg özvegye, Róbert württembergi herceg és neje és János szász herceg vettek részt.

Az ebéd után báró Beck elutazott Ischlból, hogy megkezdje nyári szabadságidejét, Wekerle pedig a környékre tett kirándulást.

A miniszterelnök informál.

Wekerle miniszterelnök ma délelőtt volt — ischli távirat szerint — kihallgatáson a királynál. Félhivatalos információk már az elutazás után azt jelentették, hogy a kihallgatás nem a kiegyezés miatt vált szükségessé. Politikai körökben is az a vélemény, hogy haszobais kerül az audien-

cián a kiegyezés, tisztán információról van szó és döntést az audienciától nem lehet várni.

Az osztrák miniszterelnök már vasárnap referált a maga ügyeiről és aztán szabadságra utazott. Wekerle kedden tér vissza a fővárosba, illetőleg dánosi birtokára.

A félhivatalos jelenti: Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor külön kihallgatáson jelent meg ő felsége előtt. A miniszterelnök ez alkalommal jelentést tett a felségnek az általános politikai helyzetről, valamint a folyó politikai ügyekről. Délután a miniszterelnök kirándulást tesz és holnap Ausseen át visszautazik. A miniszterelnök szerdán reggel érkezik Budapestre.

Ausztria zavart akar

Az osztrák álláspontról a következőket közli velünk egy beavatott magyar politikus:

— Az első pillanattól kezdve az a törekvés nyilvánult meg az osztrákok részéről, hogy bevonjanak a kiegyezési tárgyalásokba olyan témákat, amelyek az eddigi szokás és gyakorlat szerint oda nem tartoztak. Ez a törekvés oda vezet, hogy hallatszanak most olyan osztrák kívánságok, a melyek szerint egyetlen komplexumot kell csinálni minden közös gazdasági kérdésből és együtt alkudozni valamennyire. Ez álláspont révén keverik a kiegyezésbe a kvótát és a bankügyet is.

Magyar részről soha nem ismerték el a kérdés illetlen szélesítésének és komplikálásának jogosságát. Ha mégis optimizmussal néznek a tárgyalások felé, ez azt jelenti, hogy joggal biznak abban, hogy az osztrákok részéről a komplikálás pusztán kísérlet marad.

HIREK.

— Személyi hír. Pap I. János aradi görög keleti román püspök Reichenhallból, több heti üdülés után vasárnap Aradra érkezett.

— Vilmos császár Eugénánál Bergenből táviratozzák: Vilmos császár tegnap több óráig látogatást tett Eugénia császárnénál, aki Thistle nevű yachtján fogadta a császárt.

— A szerb király balesete. Brestovacka-Banja ból táviratozzák: A szerb király ma reggel sétalovaglása alkalmával a király lova megcsúszott és elesett. A király, aki leesett a lóról, arcán könnyen megsérült, mindazonáltal újra felült lovára és visszatért a kastélyba. A király állapota kielégítő.

— A Westinghouse-közgyűlés. Az e hó 19-ikére hirdetett rendkívüli közgyűlést, amelyen a törvényhatóságnak névszerint kellett volna szavaznia a Westinghouse-gyár részére már elvben megszavazott ingyentelek átengedése felett, határozatképtelenség miatt Varjassy Lajos polgármester tudvalevőleg ma délután négy órára halasztotta el. Minthogy azonban a törvényhatósági bizottság a mára hirdetett rendkívüli közgyűlésen határozatképtelen volt, a polgármester a névszerinti szavazást az augusztus havi rendes közgyűlés sorrendjére tűzte ki azzal, hogy a névszerinti szavazást akkor, a bizottsági tagok számától eltekintve okvetlenül megfognak ejteni.

— Képviselő és ujságíró párbaja. Nagyváradról táviratozzák: A Halász Lajos dr. orsz. képviselő és Hoványi Kornél hírlapíró közötti

affér-ben a felek segédei tudvalevőleg kard-párbajban állapodtak meg, bandázs nélkül, végkimerülésig. A párbajt, Hoványinak a verekedés során kapott sérülése miatt néhány napra el kellett halasztani. Csütörtökön azután Hoványi segédei értesítették a képviselő megbizottait, hogy felük vasárnap vagy hétfőn párbajozhat, Halász segédei tudomásul vették az értesítést, de egyben kijelentették, hogy a *párbajfeltételeket sulyosbitani kívánják* és nem elégszenek meg a karddal való viaskodással, hanem ezt megelőzőleg pisztolypárbajt követelnek, kétszeri golyóváltással. Ha sebesülés nem történnék, úgy karddal folytatnák a párbajt. Hoványi segédei elfogadták a párbaj sulyosbitását. Ma délután 8 órára volt kitűzve a párbaj. Egy órával a lovagias ügy elintézése előtt Halász Lajos segédei megjelentek a hírlapíró megbizottainál és közölték velük, hogy *mellőzni kívánják a karddal való viaskodást*. Hoványi segédei ebbe is belementek. Három órákor azután lefolyt a pisztolypárbaj, kétszeri golyóváltással, 30 lépés távolsággal avansz nélkül. Halász mindkét lövésnél célzott, de nem talált. Hoványi nem élt a lövés jogával. A felek nem békültek ki.

— **A vasutasok fizetésrendezése.** Budapestről táviratozzák: *Szterényi* József kereskedelmi államtitkár, ma reggel visszaérkezett Herkulesfürdőről. Szterényi a tegnapi folyamán öt óra hosszat tanácskozott *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszterrel. Megállapították egyebek közt a kereskedelmi miniszterium jövő évi költségvetését. Foglalkoztak ezután a *vasutasok fizetésrendezésével* is és elhatározták, hogy a vasutasoknak járó magasabb fizetést augusztus 1-én utalják ki, visszamenőleg *julius hónapra is*.

— **Beöthy Ödön hamvai itthon Nagyvárról** táviratozzák: Biharvármegye törvényhatósága mai közgyűlésén kimondta, hogy *Beöthy* Ödönnek Hamburgban nyugvó hamvait halála évfordulóján, december 7-ikén a megye költségén, nagy pompával Biha megyébe szállíttatja.

— **A Rab-féle építkezés.** *Petrovics* Arzén műszaki tanácsos — mint az *Aradi Közlöny* megírta — tudvalevőleg lemondott iparendélyéről s így a Babó-féle ház építési munkálatai szakképzett műépítész felügyelete híjjával ismét szüneteltek. *Rab* Ákos honvédfőhadnagy Babó Ilona megbízásából ezután, bejelentette a városi tanácsnak, hogy az építés vezetésével *Hack* Frigyes és fia céget bízta meg, amely nemrégiben kilépett az építőiparosok szövetségéből. Az iparügyi osztályban azonban kiderült, hogy a cégnek *nincsen iparendélye*, ennél fogva a tanács *Rab* főhadnagy bejelentését nem vette tudomásul és az építkezés újból való megkezdését nem engedélyezte.

— **A Kintzig-család új birtoka.** A Rimaszombat mellett fekvő jánosli, volt báró *Ujváry*-féle 2000 kat. holdra terjedő nagybirtokot, mely *Weinreb* Fülöp budapesti építész tulajdonát képezte, megvette özvegy *Kintzig* Ferencné 1 millió 160,000 koronáért.

— **A körtöltés épít se.** A városi gazdasági szék ma tartotta meg a körtöltés építésére vo-

natkozó árlejtést. A kikáltási ár 62,000 korona, mely összegben benne vannak a föld- és kövezési munkálatok kiadásai. Ajánlatot a következő cégek tettek: *Roheim* Károly és fiai (Budapest) 105 százalék, *Steiner* József és társai (Arad) 15 százalék, *Flamm* Lipót (Arad) 5 százalék, *Stanyity* Mátyás (Arad) 7 százalék, *Kemény* Manó (Arad) 56 százalék s *Rossi és Pellegrini* (Arad) 77 százalék engedménnyel. A gazdasági szék a helyi ipar pártolása tekintetéből a *Rossi és Pellegrin* cég ajánlatát tartja elfogadhatónak s ezt is javasolja az augusztus havi közgyűlésnek.

— **A branyicskai merénylet tettesei.** *Vajdahunyadról* táviratozzák: A vajdahunyadi csendőrség tegnap letartóztatta *Nedelkovics* Péter, *Révész* Péter magyar és *Vandelli* Lajos olasz munkásokat alapos gyanu alapján, hogy a *branyicskai hid ellen* ők követtek el a merényletet. *Gencsi* csendőrszázados maga hallgatta ki a letartóztatott munkásokat, akik előbb tagadtak, majd ellenmondásokba keveredtek, végre bevallották, hogy *tényleg felakarták robbantani a branyicskai hidat*. Arra a kérdésre, hogy miképpen szerezték meg a dinamitot, kijelentették, hogy azt a gyalári kőfejtőmunkásoktól kapták. A csendőrszázadosnak arra a kérdésére, hogy miért akarták a hidat felrobbantani, kijelentették, hogy a vasuti hidat gyalogutnak is használták és mert keresetük nem volt, ily módon akartak munkához jutni.

— **Bucusu.** Az aradi nyomdatulajdonosok karának egyik ismert, rokonszenves tagja, *Muskát* Miksa augusztus 1-ével a fővárosba költözik, a hol ugyancsak nyomdavállalatot alapít. A távozó nyomdatulajdonos tiszteletére kartársai vasárnap este a Központiszálló nagytermében társasvacsorára gyűltek össze, a melyen megjelentek az aradi sajtó emberei, a papir- és könyvkereskedők és egyéb tisztelők közül is többen. A távozót *Tisztai* Lajos, *Keppich* Zsigmond és *Lázár* Kornél, a román egyházmegyei nyomda vezetője bucsuztatták szép köszöntőkkel, a melyekre *Muskát* Miksa megalotottan válaszolt. A társasvacsorára több távirat érkezett, közöttük a Budapestre származott aradi ujságíróktól.

— **Eljegyzés.** *Scheibel* Vilmos aradi villamszerelő eljegyezte *Weisz* József bájos leányát, *Etelkát* Petrozsényről.

— **A hadsereg köréből.** A közös hadsereg rendeleti lapja közli, hogy a király *Blondein* Gusztáv nyugalmazott vezérőrnagynak, az aradi cs. és kir. gyalogdandár volt parancsnokának az *altábornagyi* rangot adományozta.

— **Meglopták az orosz állambankot.** *Tiflisz*-ből táviratozzák: A pétervári állami bank által az itteni bankfiók címére feladott pénzszállítmányból eltűnt egy 100.000 rubelt tartalmazó bankjegycsomag.

— **Sziklaomlás a Gellérthegyről.** Budapestről táviratozzák: A budai Duna parton sétálók nagy rémulétre a vén Gellérthegy ormáról egy hatalmas, körülbelül három métermázsás szikla vált le s irtózatos zuhanással hullott a mostanában épített vaskerítésre. A hatalmas szikladarab telj sen összezuzta 12 méter hosszú területen a kerítést és onnan a közúti vasút sínjeire gurult. Az éppen arra haladó 129. számú villanyos kocsit vezetője csak 2 méterre a szikla előtt tudta megfékezni. A lehullott szikla da-

rabjai szerterepültek a levegőben s az arra haladó özvegy *Galasi* Mártonné és *Bunkó* Miklós muzsikus cigányt könnyebben megsebeztek. A kivonult mentőknek azonban nem akadt dolguk.

— **Egy aradi sütőiparos ünneplése.** Az aradi *Kossuth* Lajos betegsegélyző és temetkezési egyesület folyó hó 28-án tartott választmányi ülése alkalmával *Klein* Ignác elnököt a választmány nagy óvációban részesítette azon alkalomból, hogy a nemzetközi sütőipar kiállításán aranyéremmel lett kitüntetve, mely szívélyes óvációt *Klein* Ignác elnök megalotott igen szép szavakkal köszönte meg.

— **A szerelmet kolduló szerzetes.** *Simon* Nikolaj 35 éves, törökországi születésű kőborszerzetes a saját szent céljaira végigkoldulja az országot. A szerzetes jól megtermett legény és szentségének ürügye alatt a kevésbbé értelmes felvidéki asszonyoknál nemcsak pénzt koldult. Valahol Máramarossziget tájkán a férfiek úgy ellátták a dolgát, hogy a szent férfiut lepedőben vitték a máramarosszigeti kórházba. Amikor pedig felgyógyult, új baj érte. A határ-csendőrség kitiltotta az országból.

— **A táncosnő balesete.** Sulyos baleset érte Óbudavárában, a „Moulin Rouge” című mulatóban *Darlisz* Palila párisi születésű huszonhárom éves táncosnőt. Tánc közben táncosa valamiképp eleres tette, mire megcsuszott s elesett a parquetten. Ebben a pillanatban élesen felsikoltott. A szerencsétlen leány ugyanis *csonttörést szenvedett*. Sulyos sérülésével a mentők bevitték a Rókus kórházba.

— **Köröznek egy zsidó drótostót.** A szolgabíró könyörületlen. Ha kihágáson ér, büntet, ha büntetett, végrehajt és ha végrehajtani nem tud, köröztes. Így került most két aggastyán bajba. *Glück* Sámson 66 éves, négy gyermek atyja, de van már egynéhány unokája is. *Zsidó* ember az öreg, de azért mégis *drótostót*. Valamiféle kihágást követett el, amiért egy napi elzárásra ítélték. *Glück* nem engedte az üzletét zavarni és tovább ment. Valahol drótoz. Itt pedig kiadták ellene a személyleirást és a körözőlevelet. A személyleirást nem közöljük. A másik öreg urat a predeáli határrendőrség keresi. *Róth* János 68 éves munkás az illető, aki *szociálista mozgalmakban résztvett és izgatott*, ezért jogerősen elítélték, de az öreg elment. És ezért keresik.

— **A macsicstáncosnő szerelme.** Budapestről táviratozzák: *Rab* Lujzának, aki *Eleki* Lucia artista néven a Casino de Paris ban macsicstáncolt, viszonya volt egy karmesterrel, akitől gyereke született. A táncosnő nőül akart menni a karmesterhez, de a családja ellenezte a házasságot. *Rab* Lujza efe etti bánatában ma, amikor nővérével együtt a Lánchidon a. Budára ment, a hid karfájáról a Dunába akarta magát vetni. A nővére a hajánál fogva addig tartotta *Rab* Lujzát, amíg rendőr jött és ki nem szabadította veszélyes helyzetéből.

— **Pusztító orkán.** Déváról táviratozzák, hogy jul. 27-én Hubyadmegyében nagy orkán volt, mely a termésben igen sok kárt okozott. Legnagyobb vihar dult Déván és vidékén. Kereszen o rohanó ár 42 juhót és 12 szarvasmarhát ragadott magával. *Több ház bedőlt*. A Déva utcáin alárohanó víz fél-méter magas volt és elöntötte a pincslakásokat. A község termése teljesen tönkrement. A kár mintegy 60.000 korona.

— **Angyalcsinálás Pankotán.** *Hegedűs* Józsefné, szó-lósi ör felesége három hónap óta

Leichner és Fleischer
Arad, Szabadság-tér 17.
Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig
maradék
elárusítás!

Öltöny szöveteket
leszállított árban 773
árusítunk.
Nagy megtakarítás! Szolid kiszolgálás!

anyának érezte magát. Nem akarta, hogy ismét gyermeke legyen, ezért *Vighné-Földváry Teréz*, pankotai szülésznőhöz fordult tanácsért. Vigh né nem kérte sokáig magát, elment az asszonyhoz s a műtétet elvégezte. A műtét azonban oly szerencsétlenül jött ki, hogy az asszony tegnap meghalt. Amikor Hegedüs József látta, hogy a felesége erős lázban szenved, a pankotai orvosokhoz fordult. A beteg ágyánál meg is jelentek Abonyi dr., Paur dr. és Verner dr. pankotai orvosok. A baj azonban ekkor már oly előre haladott volt, hogy az orvosok jónak látták Hegedüsnét az aradi kórházba beállítani. Egyben Vighné feljelentették az aradi kir. ügyészségen. Tegnap ismét visszahozták a beteget a családja körébe, ahol tegnap kiszünetett. Az ügyészség Abonyi dr. járási orvos jelentése alapján elrendelte a szerencsétlen végű asszony boncolását, amelyet délután ejtettek meg *Auszterveil László dr. és Posgay István dr.* törvényszéki orvosok. — *Domokos László* vizsgálóbíró is megjelent Pankotán, aki egész délelőtt vallatta a szülésznőt, de letartóztatása iránt nem intézkedett. A boncolás állítólag megállapította, hogy Hegedüsné nem is volt áldott állapotban, s hogy a halálát a bába gondatlansága miatt keletkezett infekció okozta. A banyag szülésznőt gondatlanságból okozott emberölés címén fogják vád alá helyezni.

— **Megkorbácsolt házasságszerző.** Budapest-ről táviratozzák: *Faragó* Armin gyógyszerésznél sokat alkalmatlankodott *Fried* Gyula, egy vas kereskedés alkalmazottja azzal a követeléssel, hogy fizessen neki házasságszerzői díjat. Szombaton Faragó kiutasította gyógyszerertárából a kellemetlenkedő kereskedőjét, aki tegnap délután Faragót az *Andrássy u'on arcul ütötte*. Faragó, aki tartalékos tiszt, úgy állott boszút az inzultusért, hogy ma délelőtt elment abba a vaskereskedésbe, amelynek *Fried* alkalmazottja és kutyakorbácsos *véresre verte*. A gyógyszerész bocsánatot kért a kereskedés főnökétől a botrányért és eltávozott.

— **Csak jó áru kapható** Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszerek és fodrászkellékek kereskedésében, Aradon, *Andrássy tér 15.* Nagy választék valódi angol tennisverők, tennislapda, football, gummi-lapda, utazó kosarak, francia és angol illatszerekben. 1259

— **Rovarpor,** bolhák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb *Vojtek és Weisznál.* 201

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ménesi papbarát. Már másodszer részesülünk abban a kötes értékű szerencsében, hogy uraságod névtelen soraival és fenyegető felkiáltó jeleivel megtisztel, „elvárva” tőlünk ezt és amazt. Kedves névtelen, ön téved. Tőlünk lehet valamit kérni, de azt sem névtelenül. Nagybecsű felkiáltójelei tehát teljesen hatás nélkül multak el. De azért csak folytassa. A 25-ik ménesi névtelen levél öröme esetleg hajlandók leszünk jubileumot is tartani.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 29.

Kínálat és vételkedv korlátozt. Változatlan árak. Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli szárlat	5 órai szárlat
Buza októberre	11.16—11.17	11.18—11.19
Zab októberre	7.97—7.98	7.99—8.—
Rozs októberre	8.79—8.80	8.81—8.82
Tengeri 1908 májusra 6.46	6.47	6.53—6.54

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 29. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm fölül súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm fölül súlyban 134—135 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 127—135 fillérig; könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő súlyban 128—139 fillérig.

Szerbiát: Nehéz páronként 260 kilogramm fölül súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Sertéslelészám: Július 26 napján volt készlet 38,589 darab, július 27. napján főtárolt 485 darab, július 27. napján elszállított — 7 darab, július 28. napjára maradt készletben 38,987 darab.

A hízott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

IDEGENEK ARADON.

— Július 29. —

Központi szálloda. Fáy Gyula igazgató Budapest. — Nusbaum Ignác kereskedő és neje Sajtény. — Ujhelyi Ármin kereskedő Békésgyula. — Friedman Mór kereskedő Gyulafehérvár. — Basso Irén divatárusnő Budapest. — Walkner Bernát kereskedő Bécs. — Sobotka Adolf kereskedő Bécs. — Deutsch Hugó ékszerész Bécs. — Náray Rezső tis tviselő Nagylak. — Darabont János dr. főügyész és neje Temesvár. — Bornemissza Sándor báró birtokos Déva. — Trippe Sándor jegyző és neje Berettyó-ujfalu. — Polnauer Ignác kereskedő Szeged. — Felix Mór mérnök Budapest. — Weisz Viktor kereskedő Budapest. — Mailer Antal kereskedő Budapest. — Abrahám József kereskedő és neje Kétegyháza. — Ferber József mérnök Budapest. — Bleyer Lajos dr. ügyvéd Bécs. — Steiner Sándor kereskedő Miskolc. — Schreyer Jenő kereskedő Budapest.

Vass-szálloda. Szeitz Ferenc utazó Bécs. — Waldman Gábor utazó Budapest. — Weisz Norbert utazó Budapest. — Tauszinger N. mérnök Budapest. — Reichert A. utazó Budapest. — Eisenman Oszkár igazgató Debrecen. — Frank Ödön dr. orvos Ottlaka. — Werner József utazó Bécs. — Bernt Odön utazó Bécs. — Halmagian J. igazgató Temesvár. — Czirják N. dr. fogalmazó Zombor. — Schenk Ignác utazó Ujvidék. — Czigler E. utazó Budapest.

Pannónia szálloda. Orsy Géza földbirtokos Zalaegerszeg. — Gáti Lajos körjegyző Zalaegerszeg. — Sebestyén Kálmán kereskedő Győr. — Kis Dávid kereskedő Győr. — Krampel Viktor utazó Bécs. — Kleinberger H. utazó Bécs. — Norman Kálmán utazó Budapest. — Zeler Kálmán utazó Budapest. — Szegő Gyula dr. ügyvéd Battonya.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Kaszab Géza.

NYILTTER.*

Óvás!

Hodosy József eddigi sütemény kihordóm, aki 3 év óta tisztelt nagyrabcsúlt vevőimet süteménnyel ellátta, annyira visszaélt az anyagi téren neki nyújtott bizalommal, hogy kénytelen vagyok őt a nálam teljesített szolgálatból azonnal elmozdítani. Ennélfogva tisztelettel kérem a nagyrabcsúlt vevőimet, hogy becses neveiket a pontos lakás címmel további pontos kiszolgálás céljából velem közölni kegyeskedjenek.

Továbbá egyben kérem, hogy a július havi sütemény árát csakis azon egyének szíveskedjék kifizetni, aki saját aláírásom és bélyegzőmmel is ellátott számlát kézbesít.

Aradon, 1907. július hó 29 én.

Mély tisztelettel:

Klein Ignácz,
sütemester.

Nyilatkozat.

Az „Aradi Hétfői Ujság” július 29-iki számában rólam egy közlemény jelent meg, mely elejétől végig szemenszedett hazugság. A közlemény írója vagy lelkiismeretlen egyén, ki lelketlen besugóknak ült föl, vagy pedig oly egyén, kinek agyát a nagy hőség meghibbantotta. Bármelyik eset álljon is fenn, méltatlan arra, hogy vele szemben cáfolatomba bocsátkozzam. Hogy azonban közleményére az otromba hazugság bélyegét rásüssem: a mai napon megteszem ellene a bünvádi feljelentést.

Arad, 1907. július 29.

Wormser Antal.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Steckenpferd-Bay-Rum

Bergmann és Társa Dreda és Teschen a/E., amely kitűnő szer fejkorpa ellen, valamint a haj idő előtti őszülése és hajhullás ellen E szer elősegíti a hajnövést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 kor. üvegekben kapható a gyógytárakban, droguériákban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1048

13590—1907. kh.

Hirdetmény.

Felhívom Aradváros területén belül üzletteleppel bíró mindazon iparosokat és kereskedőket, a kik hosszmerűek, mérlegek, gázorák, kőolajmérő készülékek, areo méterek, cukormérők készítésével, illetve ilyenmű részben külföldön is készült mértékeknek és mérő eszközöknek forgalomba hozatalával rendszeresen foglalkoznak, hogy az általuk gyártott, illetőleg forgalomba hozott és az 1874. VIII. t.-c. alapján hitelesítési kényszer alá eső bejegyzett méretekkel ellátott mértékeik és mérőeszközeik szerkezeti rajzát, részletes műszaki leírással együtt, melyben leírandó az is, hogy ugyanazon szerkezetek mily különböző nagyságokban, pl. mérlegek mily terhelhetőséggel, gázorák hány lángra stb. készítettnek, jelen hirdetmény keltétől számított négy hónapon belül egyenesen az állami központi mérték-hitelesítő m. kir. bizottságnál (Budapest, X., Köztemető-ut 20/a) nyújtsák be. Figyelmeztetem továbbá az illető gyárosokat és kereskedőket, hogy azon mértékek, és mérő eszközök, a melyeknek szerkezeti rajza és műszaki leírása a fentmegállapított határidőn belül az említett bizottsághoz be nem küldetett, az 1907. V. t.-c. életbe léptével kizárólag az új normatívumok alapján fognak hitelesítésre alkalmas vagy alkalmatlan voltukra nézve elbíraltatni.

Arad, 1907. évi július hó 25-én.

Green, s. k.
h. főkapitány.

Hirdetési vállalatunk

40 oszloppal és 200 hirdető táblával

f. évi augusztus hó 1-én

megkezdí működését.

Tisztelettel

1804

Czeiler és Glück

hirdetési-oszlop vállalat.

Wolf János

úri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs vagy eszma** elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

Kérném a cegre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt férfiruhákat, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsekrényt, lószerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, fémárukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 drb. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Üzlethelyiségem május hó 1-től ruhás üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házban. Butor-üzlet Arpad-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Ugyanott 2 szép jégsekrény kapható. Kivánatra házhoz vagy vidékre is egy levelezőlap meghívásra rögtön megyek.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Lakások kiadó!

Boros Béni-tér (fő-út) 15. sz.

házban

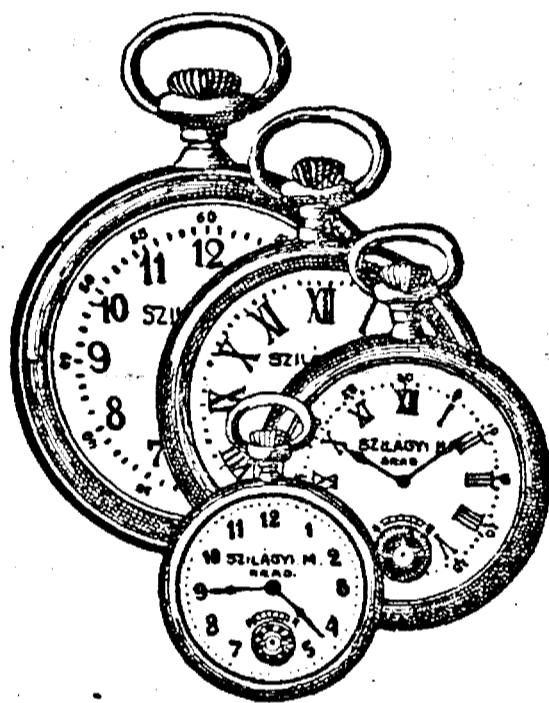
nagyobb lakások

vizvezetékekkel azonnal, esetleg f. é. november hó 1-től

kiadó.

Bövebbet ugyanott a ház-mesternél.

1824

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb és legolcsóbb 1890

óra-javító

műhelye

a színház oldala mellett, Vörösmarty-utca 3. szám.

Raktáron

mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

4650—1907. tkvi sz.

Póthirdetmény.

Öszentanna község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakította és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1899. XXXVIII. t.-c. és az 1891. évi XVI. t.-c. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendeli, az 1892. XXIX. t.-b.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé, hogy a jelen ügyben a 4018—1907. szám alatt kiadott hirdetmény pótlásaképpen ezen hirdetmény szerint érdekelteken kívül felszólítatnak még mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az előző hirdetmény 1. és 2. pontjában körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértvevélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908 évi január hó 31. napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyennemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényi rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

A világoi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság. Világos, 1907. évi július hó 23-án.

Povoľni, kir. aibiro.

1826

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Telephon sz. 242.

Kalmár József

hatóságilag engedélyezett villamos világitási felszerelő Arad, Salacz-u. 2.

Költözködéseknél vagy lakásváltoztatásoknál

villanyvilágitási vagy villanyos csengő

bevezetéseket vagy átalakításokat jutányosan és gyorsan eszközöl

Kalmár József villanszerelő Arad, Salacz-utca 2

Buzsáki gazdaságból augusztus 15-től kezdve

elsőrendű minőségű, tisztán kezelt

tej

kapható 24 fillér áron literenként házhoz szállítva.

Bejelentések a pontos cím megjelölése mellett intézendők:

Leopold Zsigmondhoz

ARADON. 1829

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyár áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működésért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendő

Golyó szelepekkel. Közégeknek legalkalmasabb, mert nemokos és sáros víz használatalánál sem tagadják meg a szolgáltatást, — a gép jó működésért 8 évi jótállás (ingyen javítás) hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű betű

gummirozott, kendercsővel legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzá való csövekkel olcsóbbak és jobbak, min bármely betű vagy külföldi gyárban

Hönig Otto

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Köszén

elsőrendűvulkán-farkasvölgyi rostált pormentes 500 kg. vételnél házhoz szállítva pontosan kimérve a vevő zsákjaiba

100 kkgknt 3-20 koronáért

kapható: 15

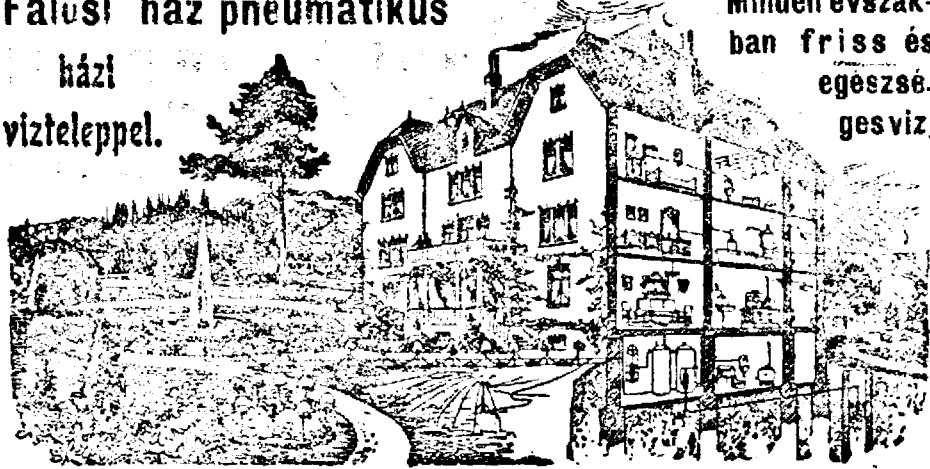
Pollak Sándor

mikalakai téglá- és cserépgyárban, telefon 515.

Nagy téglá és cserép-raktár.

Falusi ház pneumatikus

házi vízteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges víz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók. Felvételek a helyszínen.

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Mesés szép lesz minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI-IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arctisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgypor 1 korona 20 fillér.

Ovakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi kéztítményeket tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél: 33

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Nauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszereszek áránál és Vojtek és Wolcz drogueriájában.

Női és férfi

nap- és esőernyőket

az idény előrehaladottsága és a tulhalmozott raktár miatt rendkívüli mélyen leszállított árban árusítatnak

Nassan R.

cégnél 822

Szabadság-tér, Rosenblüh mellett.

Ugyanott áthuzások és javítások két óra alatt készülnek.

Nagymennyiségű

maculatura jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Telefon sz. 307. Telefon sz. 307.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon raktárát. 1002

„Singer“, „Original Viktoria“, Central Bobbin varrógépek csatládi használatra és ipari célokra.

„Fuch“, „Helical-Premier“ és „Préciosa“ kerékpárok jutányosan jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Fogorvosi

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ
1572 fogorvos.

Csodásan és rögtön hat

lábizzadás ellen

Dr. Tsajkovszky-féle szer

Ha ezen folyadékkal naponta egyszer megnedvesítjük a lábakat, akkor kétszeri alkalmazás után teljesen és biztosan megszűnik a cipők, illetőleg a lábak undorító büze.

Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár: 288

G. Földes Kelemen

gyógyszerész-nél

Arad, Deák Ferenc-utca.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Vadkeresztesek! Kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Ha az apró hirdetések alá írta a nevét.

Felvilágosításokat teljesen ingyen adunk a hirdetőket felvevő a **Kiadó** által. — **Arad**: József főherceg-ut 23. szám.

— Telefon szám: 151. —

Ennek rovataiban minden szó egyszeri beiratásának ára 4 fillér, vasnapiaké kétszeres. — Cselédek kereső vagy cselédnek ajánló apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 30-60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúgó helyein.

Akinek

ismerettség híján

nászatásra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

hírtokot,
házat,
vadászterületet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mindenekelőtt vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csélt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“
kis hirdetési
rovatát használja.

Veszünk könyvtárakat

egyes könyveket, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb árban **Inguez I. és Fik** könyvkereskedésében Arad. 361

Mely fiatal ur leány

vo'na hajlandó megösmernedni, házasság céljából, egy fess fiatal-emberrel, kinek évi fizetése 1600 kor. és nyugdíjképes. Leveleket a kiadóhivatalba „Discretio“ jelíggel kérek.

Fess barna hölgy,

kivel mindennap találkozom a Sallacz-parkban, leghőbb óhajom vele ösmerniséget kötni. Lehetséges-e? Válaszát „Ámor“ jelíggel a kiadóhivatalba kérem.

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb árakon. — **Kerpel Izó** könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Szalonna,

perzselt, légen szárított, kapható Rauchbauer Nándornál, Ujszent-Annán. 1691

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15. szám alatt.

2 jó karban levő kerti pad megvételre keresetnek.

Lakás kiadó!

Nagy-körut 8. számú házban egy 3 szobás és egy 5 szobás II. em. lakás f. év november 1-re kiadó. Bővebbet Frick József építésznel vagy ugyanott a házmesternél. 1820

Szép szőlőkert

Gyórokon a községben, legszebb kilátásos helyen, eladó. Motorvasut megállóhely. Értekezhetni Vojtek Alajosnál Aradon. 1615

Kovács,

nős, ki különösen lovaslásban jártas, mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok „Milkó Vilmos és fia erdőkezelőségéhez“ Gurahonc intézendők. 1835

Intelligens Izraelita családnál

teljes ellátást keresek, csakis Szabadság-tér közelében. Cim a kiadóban. 1836

Több ezer méter szalag

széles chiné méterje 50 kr.
" tafet " 30-50 "
" divatszalog " 30-60 "

Diszített nyári és téli

női kalapok

1 forintért,

kalap-formák 50 krajcárért

kaphatók

1834

József főherceg-ut, Wild cukrászda mellett.

Lakás kiadó!

Tökölly-tér 6. számú házban egy 3 szobás II. em. utcai lakás azonnal, és egy 4 szobás I. em. utcai lakás f. év november 1-re kiadó. Bővebbet Frick József építésznel vagy ugyanott a házmesternél. 1821

Teljesen idegen vagyok

a városban, a hová pályám a boldogulás reményében vezetett, nem ismerem senkit, 20 és 30 év közötti molett barna leány vagyok, jó módú, szellemes ur emberek közül ki volna szórakoztatóm, az irjon a főpostára kis idegen címen és e lapban kérem jelezni. 1838

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányosan áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5-6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nádasdy-palotájában levő **Zimmer Vilmos** mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zimmer Vilmos** ékszerésznel veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

851

Hálás leszek

azon nemesszívű hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne késsek megveszi azon szép és olcsó zseborát, a melyet **Zimmer Vilmos** mű órás Forrai-utcai kirakata-ba láttam.

Váci és nagyenyedi fegyházban kötött harisnyák.

Cérna-vászon raktárunkat ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe.

Óriási készleteinket még a múlt évben szereztük be és így utolérhetetlen olcsó áron adhatjuk.

Schroll-féle chiffonok, pamut vászon, kész női fehérnemű, fehér asztalnemű és színes kávésock, remek választék.

Leány és fiú tanulóknak kész fehérnemű és a szükséges kellékek.

Rosenblüh H. és Társa.

Váci és nagyenyedi fegyházban kötött harisnyák.